॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता — क्रम पाठः

सप्तमकाण्डे प्रथमः प्रश्नः

अश्वमेधगतमन्त्राणामभिधानं

ॐ नमः परमात्मने । श्री गुरुभ्यो नमः । हरिः ॐ

प्रजननम् ज्योतिः । प्रजननमिति प्र—जननम् । ज्योतिरग्निः । अग्निर् देवतानाम् । देवतानाम् ज्योतिः । ज्योतिर् विराट् । विराट् छन्दसाम् । विराडिति वि—राट् । छन्दसाम् ज्योतिः । ज्योतिर् विराट् । विराड् वाचः । विराडिति वि—राट् । वाचोऽग्नौ । अग्नौ सम् । सम् तिष्ठते । तिष्ठते विराजम् । विराजमभि । विराजमिति वि—राजम् । अभि सम् । सम् पद्यते । पद्यते तस्मात् । तस्मात् तत् । तज् ज्योतिः । ज्योतिरुच्यते । उच्यते द्वौ । द्वौ स्तोमौ । स्तोमौ प्रातस्सवनम् । प्रातस्सवनँव्वँहतः । प्रातस्सवनमिति प्रातः—सवनम् । वहतो यथा । यथा प्राणः । प्राणश्च । प्राण इति प्र—अनः । चापानः । अपानश्च । अपान इत्यप—अनः । च द्वौ । द्वौ माद्ध्यन्दिनम् । माद्ध्यन्दिनꣳ सवनम् । सवनय्यँथा । यथा चक्षुः । चक्षुश्च । च श्रोत्रम् । श्रोत्रम् च । च द्वौ । द्वौ तृतीयसवनम् । तृतीयसवनय्यँथा । तृतीयसवनमिति तृतीय—सवनम् । यथा वाक् । वाक् च । च प्रतिष्ठा । प्रतिष्ठा च । प्रतिष्ठेति प्रति—स्था । च पुरुषसम्मितः । पुरुषसम्मितो वै । पुरुषसम्मित इति पुरुष—सम्मितः । वा एषः । एष यज्ञः । यज्ञोऽस्थूरिः । अस्थूरिर् यम् । ॥ [१] ॥ यम् कामम् । कामम् कामयते । कामयते तम् । तमेतेन । एतेनाभि । अभ्यश्ञुते । अश्ञुते सर्वम् । सर्वꣳ हि । ह्यस्थूरिणा । अस्थूरिणाऽभ्यश्ञुते । अभ्यश्ञुतेऽग्निष्टोमेन । अभ्यश्ञुत इत्यभि—अश्ञुते । अग्निष्टोमेन वै । अग्निष्टोमेनेत्यग्नि—स्तोमेन । वै प्रजापतिः । प्रजापतिः प्रजाः । प्रजापतिरिति प्रजा—पतिः । प्रजा असृजत । प्रजा इति प्र—जाः । असृजत ताः । ता अग्निष्टो-

मेन। अग्निष्टोमेनैव। अग्निष्टोमेनेत्यग्नि—स्तोमेन। एव परि। पर्यगृह्णात्। अगृह्णात् तासाम्। तासाम् परिगृहीतानाम्। परिगृहीतानामश्वतरः। परिगृहीतानामिति परि—गृहीतानाम्। अश्वतरोऽति। अत्यप्रवत। अप्रवत तस्य। तस्यानुहाय। अनुहाय रेतः। अनुहायेत्यनु—हाय। रेत आ। आऽदत्त। अदत्त तत्। तद् गर्दभे। गर्दभे नि। न्यमार्ट्। अमार्ट् तस्मात्। तस्माद् गर्दभः। गर्दभो द्विरेताः। द्विरेता अथो। द्विरेता इति द्वि—रेताः। अथो आहुः। अथो इत्यथो। आहुर् वडबायाम्। वडबायाम् नि। न्यमार्ट्। अमार्डिति। इति तस्मात्। तस्माद् वडबा। वडबा द्विरेताः। द्विरेता अथो। द्विरेता इति द्वि—रेताः। अथो आहुः। अथो इत्यथो। आहुरोषधीषु। ओषधीषु नि। ॥ [२] ॥ न्यमार्ट्। अमार्डिति। इति तस्मात्। तस्मादोषधयः। ओषधयोऽनभ्यक्ताः। अनभ्यक्ता रेभन्ति। अनभ्यक्ता इत्यनभि—अक्ताः। रेभन्त्यथो। अथो आहुः। अथो इत्यथो। आहुः प्रजासु। प्रजासु नि। प्रजास्विति प्र—जासु। न्यमार्ट्। अमार्डिति। इति तस्मात्। तस्माद् यमौ। यमौ जायेते। जायेते तस्मात्। जायेते इति जायेते। तस्मादश्वतरः। अश्वतरो न। न प्र। प्र जायते। जायत आत्तरेताः। आत्तरेता हि। आत्तरेता इत्यात्त—रेताः। हि तस्मात्। तस्माद् बर्हिषि। बर्हिष्यनवक्लृप्तः। अनवक्लृप्तः सर्ववेदसे। अनवक्लृप्त इत्यनव—क्लृप्तः। सर्ववेदसे वा। सर्ववेदस इति सर्व—वेदसे। वा सहस्रे। सहस्रे वा। वाऽवक्लृप्तः। अवक्लृप्तोऽति। अवक्लृप्त इत्यव—क्लृप्तः। अति हि। ह्यप्रवत। अप्रवत यः। य एवम्। एवँविद्वान्। विद्वानग्निष्टोमेन। अग्निष्टोमेन यजते। अग्निष्टोमेनेत्यग्नि—स्तोमेन। यजते प्र। प्राजाताः। अजाताः प्रजाः। प्रजा जनयति। प्रजा इति प्र—जाः। जनयति परि। परि प्रजाताः। प्रजाता गृह्णाति। प्रजाता इति प्र—जाताः। गृह्णाति तस्मात्। तस्मादाहुः। आहुर् ज्येष्ठयज्ञः। ज्येष्ठयज्ञ इति। ज्येष्ठयज्ञ इति ज्येष्ठ—यज्ञः। इति प्रजापतिः। ॥ [३] ॥ प्रजापतिर् वाव। प्रजापतिरिति प्रजा—पतिः। वाव ज्येष्ठः। ज्येष्ठः सः। स हि। ह्येतेन। एतेनाग्रे। अग्रेऽयजत। अयजत प्रजापतिः। प्रजापतिरकामयत। प्रजापतिरिति प्रजा—पतिः। अकामयत प्र। प्र जायेय। जायेयेति। इति सः। स मुखतः। मुखत स्त्रिवृतम्। त्रिवृतम् निः। त्रिवृतमिति त्रि—वृतम्। निरमिमीत। अमिमीत तम्। तमग्निः। अग्निर् देवता। देवताऽनु। अन्वसृज्यत। असृज्यत गायत्री। गायत्री छन्दः। छन्दो रथन्तरम्। रथन्तरꣳ साम। रथन्तरमिति रथम्—तरम्। साम ब्राह्मणः। ब्राह्मणो मनु-

ष्याणाम्। मनुष्याणामजः। अजः पशूनाम्। पशूनाम् तस्मात्। तस्मात् ते। ते मुख्याः। मुख्या मुखतः। मुखतो हि। ह्यसृज्यन्त। असृज्यन्तोरसः। उरसो बाहुभ्याम्। बाहुभ्याम् पञ्चदशम्। बाहुभ्यामिति बाहु—भ्याम्। पञ्चदशम् निः। पञ्चदशमिति पञ्च—दशम्। निरमिमीत। अमिमीत तम्। तमिन्द्रः। इन्द्रो देवता। देवताऽनु। अन्वसृज्यत। असृज्यत त्रिष्टुप्। त्रिष्टुप् छन्दः। छन्दो बृहत्। बृहथ् साम। ॥ [४] ॥ साम राजन्यः। राजन्यो मनुष्याणाम्। मनुष्याणामविः। अविः पशूनाम्। पशूनाम् तस्मात्। तस्मात् ते। ते वीर्यावन्तः। वीर्यावन्तो वीर्यात्। वीर्यावन्त इति वीर्य—वन्तः। वीर्याद्धि। ह्यसृज्यन्त। असृज्यन्त मद्ध्यतः। मद्ध्यतः सप्तदशम्। सप्तदशम् निः। सप्तदशमिति सप्त—दशम्। निरमिमीत। अमिमीत तम्। तँविश्वे। विश्वे देवाः। देवा देवताः। देवता अनु। अन्वसृज्यन्त। असृज्यन्त जगती। जगती छन्दः। छन्दो वैरूपम्। वैरूपꣳ साम। साम वैश्यः। वैश्यो मनुष्याणाम्। मनुष्याणाम् गावः। गावः पशूनाम्। पशूनाम् तस्मात्। तस्मात् ते। त आद्याः। आद्या अन्नधानात्। अन्नधानाद्धि। अन्नधानादित्यन्न—धानात्। ह्यसृज्यन्त। असृज्यन्त तस्मात्। तस्माद् भूयाꣳसः। भूयाꣳसोऽन्येभ्यः। अन्येभ्यो भूयिष्ठाः। भूयिष्ठा हि। हि देवताः। देवता अनु। अन्वसृज्यन्त। असृज्यन्त पत्तः। पत्त एकविꣳशम्। एकविꣳशम् निः। एकविꣳशमित्येक—विꣳशम्। निरमिमीत। अमिमीत तम्। तमनुष्टुप्। अनुष्टुप् छन्दः। अनुष्टुबित्यनु—स्तुप्। छन्दोऽनु। ॥ [५] ॥ अन्वसृज्यत। असृज्यत वैराजम्। वैराजꣳ साम। साम शूद्रः। शूद्रो मनुष्याणाम्। मनुष्याणामश्वः। अश्वः पशूनाम्। पशूनाम् तस्मात्। तस्मात् तौ। तौ भूतसङ्क्रामिणौ। भूतसङ्क्रामिणावश्वः। भूतसङ्क्रामिणाविति भूत—सङ्क्रामिणौ। अश्वश्च। च शूद्रः। शूद्रश्च। च तस्मात्। तस्माच्छूद्रः। शूद्रो यज्ञे। यज्ञेऽनवक्लृप्तः। अनवक्लृप्तो न। अनवक्लृप्त इत्यनव—क्लृप्तः। न हि। हि देवताः। देवता अनु। अन्वसृज्यत। असृज्यत तस्मात्। तस्मात् पादौ। पादावुप। उप जीवतः। जीवतः पत्तः। पत्तो हि। ह्यसृज्येताम्। असृज्येताम् प्राणाः। प्राणा वै। प्राणा इति प्र—अनाः। वै त्रिवृत्। त्रिवृदर्द्धमासाः। त्रिवृदिति त्रि—वृत्। अर्द्धमासाः पञ्चदशः। अर्द्धमासा इत्यर्द्ध—मासाः। पञ्चदशः प्रजापतिः। पञ्चदश इति पञ्च—दशः। प्रजापतिः सप्तदशः। प्रजापतिरिति प्रजा—पतिः। सप्तदशास्त्रयः। सप्तदश इति सप्त—दशः। त्रय इमे। इमे लोकाः। लोका असौ। असावादित्यः।

आदित्य एकविꣳशः। एकविꣳश एतस्मिन्न्। एकविꣳश इत्येक—विꣳशः। एतस्मिन् वै। वा एते। एते श्रिताः। श्रिता एतस्मिन्न्। एतस्मिन् प्रतिष्ठिताः। प्रतिष्ठिता यः। प्रतिष्ठिता इति प्रति—स्थिताः। य एवम्। एवँव्वेद। वेदैतस्मिन्न्। एतस्मिन्नेव। एव श्रयते। श्रयत एतस्मिन्न्। एतस्मिन् प्रति। प्रति तिष्ठति। तिष्ठतीति तिष्ठति॥ ॥ [६] ॥

(अस्थूरि रोषधीषु ज्येष्ठयज्ञ इति बृह दनुष्टुप् छन्दः प्रतिष्ठिता नव च) ॥ १ ॥

प्रातस्सवने वै। प्रातस्सवन इति प्रातः—सवने। वै गायत्रेण। गायत्रेण छन्दसा। छन्दसा त्रिवृते। त्रिवृते स्तोमाय। त्रिवृत इति त्रि—वृते। स्तोमाय ज्योतिः। ज्योतिर् दधत्। दधदेति। एति त्रिवृता। त्रिवृता ब्रह्मवर्चसेन। त्रिवृतेति त्रि—वृता। ब्रह्मवर्चसेन पञ्चदशाय। ब्रह्मवर्चसेनेति ब्रह्म—वर्चसेन। पञ्चदशाय ज्योतिः। पञ्चदशायेति पञ्च—दशाय। ज्योतिर् दधत्। दधदेति। एति पञ्चदशेन। पञ्चदशेनौजसा। पञ्चदशेनेति पञ्च—दशेन। ओजसा वीर्येण। वीर्येण सप्तदशाय। सप्तदशाय ज्योतिः। सप्तदशायेति सप्त—दशाय। ज्योतिर् दधत्। दधदेति। एति सप्तदशेन। सप्तदशेन प्राजापत्येन। सप्तदशेनेति सप्त—दशेन। प्राजापत्येन प्रजननेन। प्राजापत्येनेति प्राजा—पत्येन। प्रजननेनैकविꣳशाय। प्रजननेनेति प्र—जननेन। एकविꣳशाय ज्योतिः। एकविꣳशायेत्येक—विꣳशाय। ज्योतिर् दधत्। दधदेति। एति स्तोमः। स्तोम एव। एव तत्। तथ् स्तोमाय। स्तोमाय ज्योतिः। ज्योतिर् दधत्। दधदेति। एत्यथो। अथो स्तोमे। अथो इत्यथो। स्तोम एव। एव स्तोमम्। स्तोममभि। अभि प्र। प्र णयति। नयति यावन्तः। यावन्तो वै। वै स्तोमाः। स्तोमास्तावन्तः। तावन्तः कामाः। कामास्तावन्तः। तावन्तो लोकाः। लोकास्तावन्ति। तावन्ति ज्योतीꣳषि। ज्योतीꣳष्येतावतः। एतावत एव। एव स्तोमान्। स्तोमानेतावतः। एतावतः कामान्। कामानेतावतः। एतावतो लोकान्। लोकानेतावन्ति। एतावन्ति ज्योतीꣳषि। ज्योतीꣳष्यव। अव रुन्धे। रुन्ध इति रुन्धे॥ ॥ [७] ॥

(तावन्तो लोका स्त्रयोदश च) ॥ २ ॥

ब्रह्मवादिनो वदन्ति। ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म—वादिनः। वदन्ति सः। स तु। त्वै। वै यजेत। यजेत यः। योऽग्निष्टोमेन। अग्निष्टोमेन यजमानः। अग्निष्टोमेनेत्यग्नि—स्तोमेन। यजमानोऽथ। अथ सर्वस्तोमेन। सर्वस्तोमेन यजेत। सर्वस्तोमेनेति सर्व—स्तोमेन। यजेतेति। इति यस्य। यस्य त्रिवृतम्। त्रिवृतमन्तर्यन्ति। त्रिवृतमिति त्रि—वृतम्। अन्तर्यन्ति प्राणान्। अन्तर्यन्तीत्यन्तः—यन्ति। प्राणाꣳस्तस्य। प्राणानिति प्र—अनान्। तस्यान्तः। अन्तर्यन्ति। यन्ति प्राणेषु। प्राणेषु मे। प्राणेष्विति प्र—अनेषु। मेऽपि। अप्यसत्। असदिति। इति खलु। खलु वै। वै यज्ञेन। यज्ञेन यजमानः। यजमानो यजते। यजते यस्य। यस्य पञ्चदशम्। पञ्चदशमन्तर्यन्ति। पञ्चदशमिति पञ्च—दशम्। अन्तर्यन्ति वीर्यम्। अन्तर्यन्तीत्यन्तः—यन्ति। वीर्यम् तस्य। तस्यान्तः। अन्तर्यन्ति। यन्ति वीर्ये। वीर्ये मे। मेऽपि। अप्यसत्। असदिति। इति खलु। खलु वै। वै यज्ञेन। यज्ञेन यजमानः। यजमानो यजते। यजते यस्य। यस्य सप्तदशम्। सप्तदशमन्तर्यन्ति। सप्तदशमिति सप्त—दशम्। अन्तर्यन्ति प्रजाम्। अन्तर्यन्तीत्यन्तः—यन्ति। ॥ [८] ॥ प्रजाम् तस्य। प्रजामिति प्र—जाम्। तस्यान्तः। अन्तर् यन्ति। यन्ति प्रजायाम्। प्रजायाम् मे। प्रजायामिति प्र—जायाम्। मेऽपि। अप्यसत्। असदिति। इति खलु। खलु वै। वै यज्ञेन। यज्ञेन यजमानः। यजमानो यजते। यजते यस्य। यस्यैकविꣳशम्। एकविꣳशमन्तर्यन्ति। एकविꣳशमित्येक—विꣳशम्। अन्तर्यन्ति प्रतिष्ठाम्। अन्तर्यन्तीत्यन्तः—यन्ति। प्रतिष्ठाम् तस्य। प्रतिष्ठामिति प्रति—स्थाम्। तस्यान्तः। अन्तर् यन्ति। यन्ति प्रतिष्ठायाम्। प्रतिष्ठायाम् मे। प्रतिष्ठायामिति प्रति—स्थायाम्। मेऽपि। अप्यसत्। असदिति। इति खलु। खलु वै। वै यज्ञेन। यज्ञेन यजमानः। यजमानो यजते। यजते यस्य। यस्य त्रिणवम्। त्रिणवमन्तर्यन्ति। त्रिणवमिति त्रि—नवम्। अन्तर्यन्त्यृतून्। अन्तर्यन्तीत्यन्तः—यन्ति। ऋतूꣳश्च। च तस्य। तस्य नक्षत्रियाम्। नक्षत्रियाम् च। च विराजम्। विराजमन्तः। विराजमिति वि—राजम्। अन्तर् यन्ति। यन्त्यृतुषु। ऋतुषु मे। मेऽपि। अप्यसत्। असन् नक्षत्रियायाम्। नक्षत्रियायाम् च। च विराजि। विराजीति। विराजीति वि—राजि। इति खलु। ॥ [९] ॥ खलु वै। वै यज्ञेन। यज्ञेन यजमानः। यजमानो यजते। यजते यस्य। यस्य त्रयस्त्रिꣳशम्। त्रयस्त्रिꣳशमन्तर्यन्ति। त्रयस्त्रिꣳशमिति त्रयः—त्रिꣳशम्। अन्तर्यन्ति देवताः।

अन्तर्यन्तीत्यन्तः—यन्ति। देवतास्तस्य। तस्यान्तः। अन्तर् यन्ति। यन्ति देवतासु। देवतासु मे। मेऽपि। अप्यसत्। असदिति। इति खलु। खलु वै। वै यज्ञेन। यज्ञेन यजमानः। यजमानो यजते। यजते यः। यो वै। वै स्तोमानाम्। स्तोमानामवमम्। अवमम् परमताम्। परमताम् गच्छन्तम्। गच्छन्तव्वेँद। वेद परमताम्। परमतामेव। एव गच्छति। गच्छति त्रिवृत्। त्रिवृद् वै। त्रिवृदिति त्रि—वृत्। वै स्तोमानाम्। स्तोमानामवमः। अवमस्त्रिवृत्। त्रिवृत् परमः। त्रिवृदिति त्रि—वृत्। परमो यः। य एवम्। एवव्वेँद। वेद परमताम्। परमतामेव। एव गच्छति। गच्छतीति गच्छति॥ ॥ [१०] ॥

(सप्तदशमन्तर्यन्ति विराजीति चतुश्चत्वारिꣳशच्च) ॥ ३ ॥

अङ्गिरसो वै। वै सत्रम्। सत्रमासत। आसत ते। ते सुवर्गम्। सुवर्गँल्लोकम्। सुवर्गमिति सुवः—गम्। लोकमायन्न्। आयन् तेषाम्। तेषाꣳ हविष्मान्। हविष्माꣳश्च। च हविष्कृत्। हविष्कृच्च च। हविष्कृदिति हविः—कृत्। चाहीयेताम्। अहीयेताम् तौ। तावकामयेताम्। अकामयेताꣳ सुवर्गम्। सुवर्गँल्लोकम्। सुवर्गमिति सुवः—गम्। लोकमियाव। इयावेति। इति तौ। तावेतम्। एतम् द्विरात्रम्। द्विरात्रमपश्यताम्। द्विरात्रमिति द्वि—रात्रम्। अपश्यताम् तम्। तमा। आऽहरताम्। अहरताम् तेन। तेनायजेताम्। अयजेताम् ततः। ततो वै। वै तौ। तौ सुवर्गम्। सुवर्गँल्लोकम्। सुवर्गमिति सुवः—गम्। लोकमैताम्। ऐताय्यँः। य एवम्। एवव्विँद्वान्। विद्वान् द्विरात्रेण। द्विरात्रेण यजते। द्विरात्रेणेति द्वि—रात्रेण। यजते सुवर्गम्। सुवर्गमेव। सुवर्गमिति सुवः—गम्। एव लोकम्। लोकमेति। एति तौ। तावैताम्। ऐताम् पूर्वेण। पूर्वेणाह्ना। अह्नाऽगच्छताम्। अगच्छतामुत्तरेण। उत्तरेणाभिप्लवः। उत्तरेणेत्युत्—तरेण। ॥ [११] ॥ अभिप्लवः पूर्वम्। अभिप्लव इत्यभि—प्लवः। पूर्वमहः। अहर् भवति। भवति गतिः। गतिरुत्तरम्। उत्तरम् ज्योतिष्टोमः। उत्तरमित्युत्—तरम्। ज्योतिष्टोमोऽग्निष्टोमः। ज्योतिष्टोम इति ज्योतिः—स्तोमः। अग्निष्टोमः पूर्वम्। अग्निष्टोम इत्यग्नि—स्तोमः। पूर्वमहः। अहर् भवति। भवति तेजः। तेजस्तेन। तेनाव। अव रुन्धे। रुन्धे सर्वस्तोमः। सर्वस्तोमोऽतिरात्रः। सर्वस्तोम इति सर्व—स्तोमः। अतिरात्र उत्तरम्। अतिरात्र

इत्यति—रात्रः। उत्तरꣳ सर्वस्य। उत्तरमित्युत्—तरम्। सर्वस्याप्त्यै। आप्त्यै सर्वस्य। सर्वस्या-वरुद्ध्यै। अवरुद्ध्यै गायत्रम्। अवरुद्ध्या इत्यव—रुद्ध्यै। गायत्रम् पूर्वे। पूर्वेऽहन्न्। अहन्थ् साम। साम भवति। भवति तेजः। तेजो वै। वै गायत्री। गायत्री गायत्री। गायत्री ब्रह्म-वर्चसम्। ब्रह्मवर्चसम् तेजः। ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म—वर्चसम्। तेज एव। एव ब्रह्मवर्चसम्। ब्रह्मवर्चसमात्मन्न्। ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म—वर्चसम्। आत्मन् धत्ते। धत्ते त्रैष्टुभम्। त्रैष्टुभमु-त्तरे। उत्तर ओजः। उत्तर इत्युत्—तरे। ओजो वै। वै वीर्यम्। वीर्यम् त्रिष्टुक्। त्रिष्टुगोजः। ओज एव। एव वीर्यम्। वीर्यमात्मन्न्। आत्मन् धत्ते। धत्ते रथन्तरम्। रथन्तरम् पूर्वे। रथ-न्तरमिति रथम्—तरम्। पूर्वेऽहन्न्। ॥ [१२] ॥ अहन्थ् साम। साम भवति। भवतीयम्। इयव्वै। वै रथन्तरम्। रथन्तरमस्याम्। रथन्तरमिति रथम्—तरम्। अस्यामेव। एव प्रति। प्रति तिष्ठति। तिष्ठति बृहत्। बृहदुत्तरे। उत्तरेऽसौ। उत्तर इत्युत्—तरे। असौ वै। वै बृहत्। बृहदमुष्याम्। अमुष्यामेव। एव प्रति। प्रति तिष्ठति। तिष्ठति तत्। तदाहुः। आहुः क्व। क्व जगती। जगती च। चानुष्टुप्। अनुष्टुप् च। अनुष्टुबित्यनु—स्तुप्। चेति। इति वैखानसम्। वैखानसम् पूर्वे। पूर्वेऽहन्न्। अहन्थ् साम। साम भवति। भवति तेन। तेन जगत्यै। जगत्यै न। नैति। एति षोडशि। षोडश्युत्तरे। उत्तरे तेन। उत्तर इत्युत्—तरे। तेनानुष्टुभः। अनु-ष्टुभोऽथ। अनुष्टुभ इत्यनु—स्तुभः। अथाहुः। आहुर् यत्। यथ् समाने। समानेऽर्द्धमासे। अर्द्धमासे स्याताम्। अर्द्धमास इत्यर्द्ध—मासे। स्यातामन्यतरस्य। अन्यतरस्याह्नः। अह्नो वीर्यम्। वीर्यमनु। अनु पद्येत। पद्येतेति। इत्यमावास्यायाम्। अमावास्यायाम् पूर्वम्। अमा-वास्यायामित्यमा—वास्यायाम्। पूर्वमहः। अहर् भवति। भवत्युत्तरस्मिन्न्। उत्तरस्मिन्नुत्तरम्। उत्तरस्मिन्नित्युत्—तरस्मिन्न्। उत्तरम् नाना। उत्तरमित्युत्—तरम्। नानैव। एवार्द्धमासयोः। अर्द्धमासयोर् भवतः। अर्द्धमासयोरित्यर्द्ध—मासयोः। भवतो नानावीर्ये। नानावीर्ये भवतः। नानावीर्ये इति नाना—वीर्ये। भवतो हविष्मन्निधनम्। हविष्मन्निधनम् पूर्वम्। हविष्मन्निधनमिति हविष्मत्—निधनम्। पूर्वमहः। अहर् भवति। भवति हविष्कृन्निधनम्। हविष्कृन्निधनमुत्तरम्। हविष्कृन्निधनमिति हविष्कृत्—निधनम्। उत्तरम् प्रतिष्ठित्यै। उत्तरमित्युत्—तरम्। प्रतिष्ठित्या इति प्रति—स्थित्यै॥ ॥ [१३] ॥

(उत्त॑रेण रथन्त॒रम् पूर्वे॑ ऽन्वे॑ कवि॒ꣳशतिश्च) ॥ ४ ॥

आपो॒ वै। वा इ॒दम्। इ॒दमग्रे᳚। अग्रे॑ सलि॒लम्। स॒लि॒लमा॑सीत्। आ॒सी॒त् तस्मि॑न्न्। तस्मि॑न् प्र॒जाप॑तिः। प्र॒जाप॑तिर् वा॒युः। प्र॒जाप॑ति॒रिति॑ प्र॒जा—प॒तिः। वा॒युर् भू॒त्वा। भू॒त्वाऽच॑रत्। अ॒च॒र॒थ् सः। स इ॒माम्। इ॒माम॑पश्यत्। अ॒प॒श्य॒त् ताम्। ताँव्व॑रा॒हः। व॒रा॒हो भू॒त्वा। भू॒त्वा ऽऽ ह॑रत्। आ ऽह॑रत्। अ॒ह॒र॒त् ताम्। ताँव्वि॒श्वक॑र्मा। वि॒श्वक॑र्मा भू॒त्वा। वि॒श्वक॒र्मेति॑ वि॒श्व—क॒र्मा। भू॒त्वा वि। व्य॑मार्ट्। अ॒मा॒र्ट्॒थ् सा। साऽप्र॑थत। अ॒प्र॒थ॒त॒ सा। सा पृ॑थि॒वी। पृ॒थि॒व्य॑भवत्। अ॒भ॒व॒त् तत्। तत् पृ॑थि॒व्यै। पृ॒थि॒व्यै पृ॑थिवि॒त्वम्। पृ॒थि॒वि॒त्वम् तस्या᳚म्। पृ॒थि॒वि॒त्वमिति॑ पृथिवि—त्वम्। तस्या॑मश्राम्यत्। अ॒श्रा॒म्य॒त् प्र॒जाप॑तिः। प्र॒जाप॑ति॒ः सः। प्र॒जाप॑ति॒रिति॑ प्र॒जा—प॒तिः। स दे॒वान्। दे॒वान॑सृजत। अ॒सृ॒ज॒त वसू॑न्। वसू᳚न् रु॒द्रान्। रु॒द्राना॑दि॒त्यान्। आ॒दि॒त्यान् ते। ते दे॒वाः। दे॒वाः प्र॒जाप॑तिम्। प्र॒जाप॑तिमब्रुवन्न्। प्र॒जाप॑ति॒मिति॑ प्र॒जा—प॒ति॒म्। अ॒ब्रु॒व॒न् प्र। प्र जा॑यामहै। जा॒या॒म॒हा॒ इति॑। इति॒ सः। सो᳚ऽब्रवीत्। अ॒ब्र॒वी॒द् यथा᳚। ॥ [१४] ॥ यथा॒हम्। अ॒हय्ँयु॒ष्मान्। यु॒ष्माꣳस्तप॑सा। त॒पसाऽसृ॑ख्षि। अ॒सृ॑ख्ष्ये॒वम्। ए॒वम् तप॑सि। तप॑सि प्र॒जन॑नम्। प्र॒जन॑नमि-च्छद्ध्वम्। प्र॒जन॑न॒मिति॑ प्र—जन॑नम्। इ॒च्छ॒द्ध्व॒मिति॑। इति॒ तेभ्य॑ः। तेभ्यो॒ऽग्निम्। अ॒ग्निमा॒-यत॑नम्। आ॒यत॑न॒म् प्र। आ॒यत॑न॒मित्या᳚—यत॑नम्। प्राय॑च्छत्। अ॒य॒च्छ॒दे॒तेन॑। ए॒तेना॒यत॑नेन। आ॒यत॑नेन श्राम्यत। आ॒यत॑ने॒नेत्या᳚—यत॑नेन। श्रा॒म्य॒तेति॑। इति॒ ते। ते᳚ऽग्निना᳚। अ॒ग्निना॒ऽऽय-त॑नेन। आ॒यत॑नेनाश्राम्यन्न्। आ॒यत॑ने॒नेत्या᳚—यत॑नेन। अ॒श्रा॒म्य॒न् ते। ते सँ॑व्वथ्स॒रे। सँ॒व्व॒थ्स॒र एका᳚म्। सँ॒व्व॒थ्स॒र इति॑ सम्—व॒थ्स॒रे। एका॒म् गाम्। गाम॑सृजन्त। अ॒सृ॒ज॒न्त॒ ताम्। ताँव्व॒-सु॑भ्यः। वसु॑भ्यो रु॒द्रेभ्य॑ः। वसु॑भ्य॒ इति॒ वसु॑—भ्य॒ः। रु॒द्रेभ्य॑ आ॒दि॒त्येभ्य॑ः। आ॒दि॒त्येभ्य॒ः प्र। प्राय॑च्छन्न्। अ॒य॒च्छ॒न्ने॒ताम्। ए॒ताꣳ र॑ख्षद्ध्वम्। र॒ख्ष॒द्ध्व॒मिति॑। इति॒ ताम्। ताँव्वस॑वः। वस॑वो रु॒द्राः। रु॒द्रा आ॑दि॒त्याः। आ॒दि॒त्या अ॑रख्षन्त। अ॒र॒ख्ष॒न्त॒ सा। सा वसु॑भ्यः। वसु॑भ्यो रु॒द्रेभ्य॑ः। वसु॑भ्य॒ इति॒ वसु॑—भ्य॒ः। रु॒द्रेभ्य॑ आ॒दि॒त्येभ्य॑ः। आ॒दि॒त्येभ्य॒ः प्र। प्राजा॑यत। अ॒जा॒य॒त त्रीणि॑। त्रीणि॑ च। च॒ श॒तानि॑। ॥ [१५] ॥ श॒तानि॒ त्रय॑स्त्रिꣳशतम्। त्रय॑स्त्रिꣳशतम् च। त्रय॑-स्त्रिꣳश॒त॒मिति॒ त्रय॑ः—त्रि॒ꣳ॒श॒त॒म्। चाथ॑। अथ॒ सा। सैव। ए॒व स॑हस्रत॒मी। स॒ह॒स्र॒त॒म्य॑भवत्।

सहस्रतमीीति सहस्र—तमी। अभवत् ते। ते देवाः। देवाः प्रजापतिम्। प्रजापतिमब्रुवन्न्। प्रजापतिमिति प्रजा—पतिम्। अब्रुवन्थ् सहस्रेण। सहस्रेण नः। नो याजय। याजयेति। इति सः। सोऽग्निष्टोमेन। अग्निष्टोमेन वसून्। अग्निष्टोमेनेत्यग्नि—स्तोमेन। वसूनयाजयत्। अयाजयत् ते। त इमम्। इमँल्लोकम्। लोकमजयन्न्। अजयन् तत्। तच् च। चाददुः। अददुः सः। स उक्थ्येन। उक्थ्येन रुद्रान्। रुद्रानयाजयत्। अयाजयत् ते। तेऽन्तरिक्षम्। अन्तरिक्षमजयन्न्। अजयन् तत्। तच् च। चाददुः। अददुः सः। सोऽतिरात्रेण। अतिरात्रेणादित्यान्। अतिरात्रेणेत्यति—रात्रेण। आदित्यानयाजयत्। अयाजयत् ते। तेऽमुम्। अमुँल्लोकम्। लोकमजयन्न्। अजयन् तत्। तच् च। चाददुः। अददुस्तत्। तदन्तरिक्षम्। अन्तरिक्षवँव्यवैर्यत। ॥ [१६] ॥ व्यवैर्यत तस्मात्। व्यवैर्यतेति वि—अवैर्यत। तस्माद् रुद्राः। रुद्रा घातुकाः। घातुका अनायतनाः। अनायतना हि। अनायतना इत्यना—यतनाः। हि तस्मात्। तस्मादाहुः। आहुः शिथिलम्। शिथिलँवै। वै मद्ध्यमम्। मद्ध्यममहः। अहस्त्रिरात्रस्य। त्रिरात्रस्य वि। त्रिरात्रस्येति त्रि—रात्रस्य। वि हि। हि तत्। तदवैर्यत। अवैर्यतेति। अवैर्यतेत्यव—ऐर्यत। इति त्रैष्टुभम्। त्रैष्टुभम् मद्ध्यमस्य। मद्ध्यमस्याह्नः। अह्न आज्यम्। आज्यम् भवति। भवति सँय्यानानि। सँय्यानानि सूक्तानि। सँय्यानानीति सम्—यानानि। सूक्तानि शꣳसति। सूक्तानीति सु—उक्तानि। शꣳसति षोडशिनम्। षोडशिनꣳ शꣳसति। शꣳसत्यह्नः। अह्नो धृत्यै। धृत्या अशिथिलम्भावाय। अशिथिलम्भावाय तस्मात्। अशिथिलम्भावायेत्यशिथिलम्—भावाय। तस्मात् त्रिरात्रस्य। त्रिरात्रस्याग्निष्टोमः। त्रिरात्रस्येति त्रि—रात्रस्य। अग्निष्टोम एव। अग्निष्टोम इत्यग्नि—स्तोमः। एव प्रथमम्। प्रथममहः। अहः स्यात्। स्यादथ। अथोक्थ्यः। उक्थ्योऽथ। अथातिरात्रः। अतिरात्र एषाम्। अतिरात्र इत्यति—रात्रः। एषाँल्लोकानाम्। लोकानाव्ँविधृत्यै। विधृत्यै त्रीणित्रीणि। विधृत्या इति वि—धृत्यै। त्रीणित्रीणि शतानि। त्रीणित्रीणीति त्रीणि—त्रीणि। शतान्यनूचीनाहम्। अनूचीनाहमव्यवच्छिन्नानि। अनूचीनाहमित्यनूचीन—अहम्। अव्यवच्छिन्नानि ददाति। अव्यवच्छिन्नानीत्यवि—अवच्छन्नानि। ददात्येषाम्। ॥ [१७] ॥ एषाँल्लोकानाम्। लोकानामनु। अनु सन्तत्यै। सन्तत्यै दशतम्। सन्तत्या इति सम्—तत्यै। दशतम् न। न वि। विच्छिन्द्यात्। छिन्द्याद् विराजम्। विराजम् न। विराजमिति वि—राजम्। नेत्।

इद् विच्छिनदानि। विच्छिनदानीति। विच्छिनदानीति वि—छिनदानि। इत्यथ। अथ या। या सहस्रतमी। सहस्रतम्यासीत्। सहस्रतमीति सहस्र—तमी। आसीत् तस्याम्। तस्यामिन्द्रः। इन्द्रश्च। च विष्णुः। विष्णुश्च। च व्यायच्छेताम्। व्यायच्छेताꣳ सः। व्यायच्छेतामिति वि—आयच्छेताम्। स इन्द्रः। इन्द्रोऽमन्यत। अमन्यतानया। अनया वै। वा इदम्। इदँव्विष्णुः। विष्णुः सहस्रम्। सहस्रँव्वर्क्ष्यते। वर्क्ष्यत इति। इति तस्याम्। तस्यामकल्पेताम्। अकल्पेताम् द्विभागे। द्विभाग इन्द्रः। द्विभाग इति द्वि—भागे। इन्द्रस्तृतीये। तृतीये विष्णुः। विष्णुस्तत्। तद् वै। वा एषा। एषाऽभ्यनूच्यते। अभ्यनूच्यत उभा। अभ्यनूच्यत इत्यभि—अनूच्यते। उभा जिग्यथुः। जिग्यथुरिति। इति ताम्। ताँव्वै। वा एताम्। एतामच्छावाकः। अच्छावाक एव। ॥ [१८] ॥ एव शꣳसति। शꣳसत्यथ। अथ या। या सहस्रतमी। सहस्रतमी सा। सहस्रतमीति सहस्र—तमी। सा होत्रे। होत्रे देया। देयेति। इति होतारम्। होतारँव्वै। वा अभ्यतिरिच्यते। अभ्यतिरिच्यते यत्। अभ्यतिरिच्यत इत्यभि—अतिरिच्यते। यदतिरिच्यते। अतिरिच्यते होता। अतिरिच्यत इत्यति—रिच्यते। होताऽनाप्तस्य। अनाप्तस्यापयिता। आपयिताऽथ। अथाहुः। आहुरुन्नेत्रे। उन्नेत्रे देया। उन्नेत्र इत्युत्—नेत्रे। देयेति। इत्यतिरिक्ता। अतिरिक्ता वै। अतिरिक्तेत्यति—रिक्ता। वा एषा। एषा सहस्रस्य। सहस्रस्यातिरिक्तः। अतिरिक्त उन्नेता। अतिरिक्त इत्यति—रिक्तः। उन्नेतर्त्विजाम्। उन्नेतेत्युत्—नेता। ऋत्विजामथ। अथाहुः। आहुः सर्वेभ्यः। सर्वेभ्यः सदस्येभ्यः। सदस्येभ्यो देया। देयेति। इत्यथ। अथाहुः। आहुरुदाकृत्या। उदाकृत्या सा। उदाकृत्येत्युत्—आकृत्या। सा वशम्। वशम् चरेत्। चरेदिति। इत्यथ। अथाहुः। आहुर् ब्रह्मणे। ब्रह्मणे च। चाग्नीधे। अग्नीधे च। अग्नीध इत्यग्नि—इधे। च देया। देयेति। इति द्विभागम्। ॥ [१९] ॥ द्विभागम् ब्रह्मणे। द्विभागमिति द्वि—भागम्। ब्रह्मणे तृतीयम्। तृतीयमग्नीधे। अग्नीध ऐन्द्रः। अग्नीध इत्यग्नि—इधे। ऐन्द्रो वै। वै ब्रह्मा। ब्रह्मा वैष्णवः। वैष्णवोऽग्नीत्। अग्नीद् यथा। अग्नीदित्यग्नि—इत्। यथैव। एव तौ। तावकल्पेताम्। अकल्पेतामिति। इत्यथ। अथाहुः। आहुर् या। या कल्याणी। कल्याणी बहुरूपा। बहुरूपा सा। बहुरूपेति बहु—रूपा। सा देया। देयेति। इत्यथ। अथाहुः। आहुर् या। या द्विरूपा। द्विरूपोभयतएनी। द्विरूपेति द्वि—रूपा। उभयतएनी सा। उभयत,एनीत्युभयतः—एनी। सा

देया᳚। देयेति॑। इति॑ सहस्रस्य॑। सहस्रस्य॒ परि॑गृहीत्यै। परि॑गृहीत्यै॒ तत्। परि॑गृहीत्या॒ इति॒ परि॑— गृही॒त्यै। तद् वै। वा ए॒तत्। ए॒तथ् स॒हस्र॑स्य। स॒हस्र॑स्याय॑नम्। अय॑नꣳ स॒हस्रं॑म्। स॒हस्रं॑ꣳ स्तो॒त्रीया॑ः। स्तो॒त्रीया॑ः स॒हस्रं॑म्। स॒हस्र॑म् द॒क्षिणा॑ः। द॒क्षिणा॑ः स॒हस्र॑सम्मितः। स॒हस्र॑स- म्मितः सु॒व॒र्गः। स॒हस्र॑सम्मित॒ इति॑ स॒हस्र॑—स॒म्मि॒तः। सु॒व॒र्गो लो॒कः। सु॒व॒र्ग इति॑ सुवः—गः। लो॒कः सु॑व॒र्गस्य॑। सु॒व॒र्गस्य॑ लो॒कस्य॑। सु॒व॒र्गस्येति॑ सुवः—गस्य॑। लो॒कस्या॒भिजि॑त्यै। अ॒भि- जि॑त्या इत्य॒भि—जि॒त्यै॥ ॥ [२०] ॥

(अ॒ब्र॒वी॒ च॒ तद॒न्तरि॑क्षम् ददात्य च्छावा॒क श्च॒ देयेति॑ स॒प्तच॑त्वारिꣳशच्च) ॥ ५ ॥

सोमो॒ वै। वै स॒हस्रं॑म्। स॒हस्र॑मविन्दत्। अ॒वि॒न्द॒त् तम्। तमिन्द्रः॑। इन्द्रोऽनु॑। अन्व॑विन्दत्। अ॒वि॒न्द॒त् तौ। तौ य॒मः। य॒मो न्याग॑च्छत्। न्याग॑च्छ॒त् तौ। न्याग॑च्छ॒दिति॑ नि—आग॑च्छत्। ताव॑ब्रवीत्। अ॒ब्र॒वी॒दस्तु॑। अस्तु॒ मे। मेऽत्र। अत्रापि॑। अपीति॑। इत्यस्तु॑। अस्तु॒ ही(३)। ही(३) इति॑। इत्य॑ब्रूताम्। अ॒ब्रू॒ता॒ꣳ सः। स य॒मः। य॒म एक॑स्याम्। एक॑स्याँ᳚व्वी॒र्य॑म्। वी॒र्य॑म् परि॑। पर्य॑- पश्यत्। अ॒प॒श्य॒दि॒यम्। इ॒यँव्वै। वा अ॒स्य। अ॒स्य स॒हस्र॑स्य। स॒हस्र॑स्य वी॒र्यं॑म्। वी॒र्य॑म् बिभर्ति॑। बि॒भ॒र्तीति॑। इति॒ तौ। ताव॑ब्रवीत्। अ॒ब्र॒वी॒दि॒यम्। इ॒यम् मम॑। ममास्तु॑। अस्त्वे॒तत्। ए॒तद् यु॒वयो᳚ः। यु॒वयो॒रिति॑। इति॒ तौ। ताव॑ब्रूताम्। अ॒ब्रू॒ता॒ꣳ सर्वा॑। सर्वा॒ वै। वा ए॒तत्। ए॒तदे॒तस्यां᳚म्। ए॒तस्याँ᳚व्वी॒र्यं॑म्। वी॒र्य॑म् परि॑। ॥ [२१] ॥ परि॑ पश्यामः। प॒श्या॒मोऽꣳशं॑म्। अꣳ॒शमा। आ ह॑रामहै। ह॒रा॒म॒हा॒ इति॑। इति॒ तस्यां᳚म्। तस्या॒मꣳशं॑म्। अꣳ॒शमा। आऽह॑रन्त। अ॒ह॒र॒न्त॒ ताम्। ताम॒प्सु। अ॒प्सु प्र। अ॒प्स्वित्य॑प्—सु। प्राव॑शयन्न्। अ॒वे॒श॒य॒न्थ् सोमा॑य। सोमा॑यो॒देहि॑। उ॒दे- हीति॑। उ॒देहीत्यु॑त्—एहि॑। इति॒ सा। सा रोहि॑णी। रोहि॑णी॒ पिङ्ग॑ला। पि॒ङ्ग॒लैक॑हायनी। एक॑हायनी रू॒पम्। एक॑हा॒य॒नीत्येक॑—हा॒य॒नी। रू॒पम् कृ॒त्वा। कृ॒त्वा त्रय॑स्त्रिꣳशता। त्रय॑स्त्रिꣳ- शता च। त्रय॑स्त्रिꣳश॒तेति॒ त्रय॑ः—त्रि॒ꣳश॒ता। च॒ त्रि॒भिः। त्रि॒भिश्च॑। त्रि॒भिरिति॑ त्रि—भिः। च॒ श॒तैः। श॒तैः स॒ह। स॒होदै॑त्। उ॒दै॒त् तस्मा॑त्। उ॒दै॒दित्यु॑त्—ऐत्। तस्मा॑द् रोहि॑ण्या। रोहि॑ण्या पिङ्ग॒लया᳚। पि॒ङ्ग॒लयैक॑हायन्या। एक॑हायन्या॒ सोमं॑म्। एक॑हा॒य॒न्येत्येक॑—हा॒य॒न्या। सोम॑म् क्रीणीयात्। क्री॒णी॒या॒द् यः। य ए॒वम्। ए॒वँव्विद्वान्। वि॒द्वान् रोहि॑ण्या। रोहि॑ण्या पिङ्ग॒लया᳚।

पिङ्गलयैकहायन्या। एकहायन्या सोमम्। एकहायन्येत्येक—हायन्या। सोमम् क्रीणाति। क्रीणाति त्रयस्त्रिꣳशता। त्रयस्त्रिꣳशता च। त्रयस्त्रिꣳशतेति त्रयः—त्रिꣳशता। चैव। एवास्य। अस्य त्रिभिः। त्रिभिश्च। त्रिभिरिति त्रि—भिः। च शतैः। ॥ [२२] ॥ शतैः सोमः। सोमः क्रीतः। क्रीतो भवति। भवति सुक्रीतेन। सुक्रीतेन यजते। सुक्रीतेनेति सु—क्रीतेन। यजते ताम्। तामप्सु। अप्सु प्र। अप्स्वित्यप्—सु। प्रावेशयन्न्। अवेशयन्निन्द्राय। इन्द्रायोदेहि। उदेहीति। उदेहीत्युत्—एहि। इति सा। सा रोहिणी। रोहिणी लख्ष्मणा। लख्ष्मणा पष्ठौही। पष्ठौही वार्त्रघ्नी। वार्त्रघ्नी रूपम्। वार्त्रघ्नीति वार्त्र—घ्नी। रूपम् कृत्वा। कृत्वा त्रयस्त्रिꣳशता। त्रयस्त्रिꣳशता च। त्रयस्त्रिꣳशतेति त्रयः—त्रिꣳशता। च त्रिभिः। त्रिभिश्च। त्रिभिरिति त्रि—भिः। च शतैः। शतैः सह। सहोदैत्। उदैत् तस्मात्। उदैदित्युत्—ऐत्। तस्माद् रोहिणीम्। रोहिणीँल्लख्ष्मणाम्। लख्ष्मणाम् पष्ठौहीम्। पष्ठौहीँव्वार्त्रघ्नीम्। वार्त्रघ्नीम् दद्यात्। वार्त्रघ्नीमिति वार्त्र—घ्नीम्। दद्याद् यः। य एवम्। एवँव्विद्वान्। विद्वान् रोहिणीम्। रोहिणीँल्लख्ष्मणाम्। लख्ष्मणाम् पष्ठौहीम्। पष्ठौहीँव्वार्त्रघ्नीम्। वार्त्रघ्नीम् ददाति। वार्त्रघ्नीमिति वार्त्र—घ्नीम्। ददाति त्रयस्त्रिꣳशत्। त्रयस्त्रिꣳशच्च। त्रयस्त्रिꣳशदिति त्रयः—त्रिꣳशत्। चैव। एवास्य। अस्य त्रीणि। त्रीणि च। च शतानि। शतानि सा। सा दत्ता। दत्ता भवति। ॥ [२३] ॥ भवति ताम्। तामप्सु। अप्सु प्र। अप्स्वित्यप्—सु। प्रावेशयन्न्। अवेशयन्यमाय। यमायोदेहि। उदेहीति। उदेहीत्युत्—एहि। इति सा। सा जरती। जरती मूर्खा। मूर्खा तज्जघन्या। तज्जघन्या रूपम्। तज्जघन्येति तत्—जघन्या। रूपम् कृत्वा। कृत्वा त्रयस्त्रिꣳशता। त्रयस्त्रिꣳशता च। त्रयस्त्रिꣳशतेति त्रयः—त्रिꣳशता। च त्रिभिः। त्रिभिश्च। त्रिभिरिति त्रि—भिः। च शतैः। शतैः सह। सहोदैत्। उदैत् तस्मात्। उदैदित्युत्—ऐत्। तस्माज् जरतीम्। जरतीम् मूर्खाम्। मूर्खाम् तज्जघन्याम्। तज्जघन्यामनुस्तरणीम्। तज्जघन्यामिति तत्—जघन्याम्। अनुस्तरणीम् कुर्वीत। अनुस्तरणीमित्यनु—स्तरणीम्। कुर्वीत यः। य एवम्। एवँव्विद्वान्। विद्वान् जरतीम्। जरतीम् मूर्खाम्। मूर्खाम् तज्जघन्याम्। तज्जघन्यामनुस्तरणीम्। तज्जघन्यामिति तत्—जघन्याम्। अनुस्तरणीम् कुरुते। अनुस्तरणीमित्यनु—स्तरणीम्। कुरुते त्रयस्त्रिꣳशत्। त्रयस्त्रिꣳशच्च। त्रयस्त्रिꣳशदिति त्रयः—त्रिꣳशत्। चैव। एवास्य। अस्य त्रीणि। त्रीणि च। च शतानि। शतानि

सा। साऽमुष्मिन्न्। अमुष्मिँल्लोके। लोके भवति। भवति वाक्। वागेव। एव सहस्रतमी। सह-
स्रतमी तस्मात्। सहस्रतमीति सहस्र—तमी। तस्माद् वरः। ॥ [२४] ॥ वरो देयः। देयः
सा। सा हि। हि वरः। वरः सहस्रम्। सहस्रमस्य। अस्य सा। सा दत्ता। दत्ता भवति। भवति
तस्मात्। तस्माद् वरः। वरो न। न प्रतिगृह्यः। प्रतिगृह्यः सा। प्रतिगृह्य इति प्रति—गृह्यः। सा
हि। हि वरः। वरः सहस्रम्। सहस्रमस्य। अस्य प्रतिगृहीतम्। प्रतिगृहीतम् भवति। प्रतिगृही-
तमिति प्रति—गृहीतम्। भवतीयम्। इयँव्वरः। वर इति। इति ब्रूयात्। ब्रूयादथ। अथान्याम्।
अन्याम् ब्रूयात्। ब्रूयादियम्। इयम् मम। ममेति। इति तथा। तथाऽस्य। अस्य तत्। तथ्
सहस्रम्। सहस्रमप्रतिगृहीतम्। अप्रतिगृहीतम् भवति। अप्रतिगृहीतमित्यप्रति—गृहीतम्।
भवत्युभयत,एनी। उभयत,एनी स्यात्। उभयत,एनीत्युभयतः—एनी। स्यात् तत्। तदाहुः।
आहुरन्यत,एनी। अन्यत,एनी स्यात्। अन्यत,एनीत्यन्यतः—एनी। स्याथ् सहस्रम्। सहस्रम्
परस्तात्। परस्तादेतम्। एतमिति। इति या। यैव। एव वरः। वरः कल्याणी। ॥ [२५] ॥
कल्याणी रूपसमृद्धा। रूपसमृद्धा सा। रूपसमृद्धेति रूप—समृद्धा। सा स्यात्। स्याथ् सा।
सा हि। हि वरः। वरः समृद्ध्यै। समृद्ध्यै ताम्। समृद्ध्या इति सम्—ऋद्ध्यै। तामुत्तरेण।
उत्तरेणाग्नीद्ध्रम्। उत्तरेणेत्युत्—तरेण। आग्नीद्ध्रम् पर्याणीय। आग्नीद्ध्रमित्याग्नि—इद्ध्रम्।
पर्याणीयाहवनीयस्य। पर्याणीयेति परि—आनीय। आहवनीयस्यान्ते। आहवनीयस्येत्या—
हवनीयस्य। अन्ते द्रोणकलशम्। द्रोणकलशमव। द्रोणकलशमिति द्रोण—कलशम्। अव
घ्रापयेत्। घ्रापयेदा। आ जिघ्र। जिघ्र कलशम्। कलशम् महि। मह्युरुधारा। उरुधारा पय-
स्वती। उरुधारेत्युरु—धारा। पयस्वत्या। आ त्वा। त्वा विशन्तु। विशन्त्विन्दवः। इन्दवः
समुद्रम्। समुद्रमिव। इव सिन्धवः। सिन्धवः सा। सा मा। मा सहस्रे। सहस्र आ। आ भज।
भज प्रजया। प्रजया पशुभिः। प्रजयेति प्र—जया। पशुभिः सह। पशुभिरिति पशु—भिः। सह
पुनः। पुनर् मा। मा। आ विशतात्। विशताद् रयिः। रयिरिति। इति प्रजया। प्रजयैव। प्रज-
येति प्र—जया। एवैनम्। एनम् पशुभिः। पशुभी रय्या। पशभिरिति पशु—भिः। रय्या सम्।
समर्द्धयति। ॥ [२६] ॥ अर्द्धयति प्रजावान्। प्रजावान् पशुमान्। प्रजावानिति प्रजा—वान्।
पशुमान् रयिमान्। पशुमानिति पशु—मान्। रयिमान् भवति। रयिमानिति रयि—मान्। भवति

यः। य एवम्। एवव्ँवेद। वेद तया। तया सह। सहाग्नीद्ध्रम्। आग्नीद्ध्रम् परेत्य। आग्नीद्ध्रमित्याग्नि—इद्ध्रम्। परेत्य पुरस्तात्। परेत्येति परा—इत्य। पुरस्तात् प्रतीच्याम्। प्रतीच्याम् तिष्ठन्त्याम्। तिष्ठन्त्याम् जहुयात्। जुहुयादुभा। उभा जिग्यथुः। जिग्यथुर् न। न परा। परा जयेथे। जयेथे न। जयेथे इति जयेथे। न परा। परा जिग्ये। जिग्ये कतरः। कतरश्चन। चनैनोः। एनोरित्येनोः॥ इन्द्रश्च। च विष्णो। विष्णो यत्। विष्णो इति विष्णो। यदपस्पृधेथाम्। अपस्पृधेथाम् त्रेधा। त्रेधा सहस्रम्। सहस्रव्ँवि। वि तत्। तदैरयेथाम्। ऐरयेथामिति। इति त्रेधाविभक्तम्। त्रेधाविभक्तव्ँवै। त्रेधाविभक्तमिति त्रेधा—विभक्तम्। वै त्रिरात्रे। त्रिरात्रे सहस्रम्। त्रिरात्र इति त्रि—रात्रे। सहस्रꣳ साहस्रीम्। साहस्रीमेव। एवैनाम्। एनाम् करोति। करोति सहस्रस्य। सहस्रस्यैव। एवैनाम्। एनाम् मात्राम्। मात्राम् करोति। ॥ [२७] ॥ करोति रूपाणि। रूपाणि जुहोति। जुहोति रूपैः। रूपैरेव। एवैनाम्। एनाꣳ सम्। समर्द्धयति। अर्द्धयति तस्याः। तस्या उपोत्थाय। उपोत्थाय कर्णम्। उपोत्थायेत्युप—उत्थाय। कर्णमा। आ जपेत्। जपेदिडे। इडे रन्ते। रन्तेऽदिते। अदिते सरस्वति। सरस्वति प्रिये। प्रिये प्रेयसि। प्रेयसि महि। महि विश्रुति। विश्रुत्येतानि। विश्रुतीति वि—श्रुति। एतानि ते। ते अघ्निये। अघ्निये नामानि। नामानि सुकृतम्। सुकृतम् मा। सुकृतमिति सु—कृतम्। मा देवेषु। देवेषु ब्रूतात्। ब्रूतादिति। इति देवेभ्यः। देवेभ्य एव। एवैनम्। एनमा। आ वेदयति। वेदयत्यनु। अन्वेनम्। एनम् देवाः। देवा बुद्ध्यन्ते। बुद्ध्यन्त इति बुद्ध्यन्ते॥ ॥ [२८] ॥

(एतदेतस्याम् वीर्यं मस्य त्रिभिश्च दत्ता सहस्रतमी तस्मा देव वरः सम् मात्रा मेकान्न चत्वारिꣳशच्च) ॥ ६ ॥

सहस्रतम्या वै। सहस्रतम्येति सहस्र—तम्या। वै यजमानः। यजमानः सुवर्गम्। सुवर्गँल्लोकम्। सुवर्गमिति सुवः—गम्। लोकमेति। एति सा। सैनम्। एनꣳ सुवर्गम्। सुवर्गँल्लोकम्। सुवर्गमिति सुवः—गम्। लोकम् गमयति। गमयति सा। सा मा। मा सुवर्गम्। सुवर्गँल्लोकम्। सुवर्गमिति सुवः—गम्। लोकम् गमय। गमयेति। इत्याह। आह सुवर्गम्। सुवर्गमेव। सुवर्गमिति सुवः—गम्। एवैनम्। एनँल्लोकम्। लोकम् गमयति। गमयति सा। सा मा। मा ज्योतिष्मन्तम्। ज्योतिष्मन्तँल्लोकम्। लोकम् गमय। गमयेति। इत्याह। आह

ज्योति॑ष्मन्तम्। ज्योति॑ष्मन्तमे॒व। ए॒वैन॑म्। ए॒न॒ँल्लो॒कम्। लो॒कम् ग॑मयति। ग॒म॒य॒ति॒ सा। सा मा᳚। मा॒ सर्वा॑न्। सर्वा॑न् पुण्या॑न्। पुण्याँ᳚ल्लो॒कान्। लो॒काङ्ग॑मय। ग॒म॒येति॑। इत्या॑ह। आ॒ह॒ सर्वा॑न्। सर्वा॑ने॒व। ए॒वैन॑म्। ए॒नम् पुण्या॑न्। पुण्याँ᳚ल्लो॒कान्। लो॒काङ्ग॑मयति। ग॒म॒य॒ति॒ सा। सा मा᳚। ॥ [२९] ॥ मा॒ प्र॒ति॒ष्ठाम्। प्र॒ति॒ष्ठाम् ग॑मय। प्र॒ति॒ष्ठामिति॑ प्रति—स्थाम्। ग॒म॒य॒ प्र॒जया᳚। प्र॒जया॑ प॒शुभि॑ः। प्र॒जयेति॑ प्र—जया᳚। प॒शुभि॑ः स॒ह। प॒शुभि॒रिति॑ प॒शु—भि॒ः। स॒ह पुन॑ः। पुन॑र् मा। मा। आ वि॑शतात्। वि॒श॒ता॒द् र॒यिः। र॒यिरिति॑। इति॑ प्र॒जया᳚। प्र॒जयै॒व। प्र॒जयेति॑ प्र—जया᳚। ए॒वैन॑म्। ए॒नम् प॒शुभि॑ः। प॒शुभी॑ र॒य्याम्। प॒शुभि॒रिति॑ प॒शु—भि॒ः। र॒य्याम् प्रति॑। प्रति॑ ष्ठाप-यति। स्था॒प॒य॒ति॒ प्र॒जावा॑न्। प्र॒जावा॑न् प॒शु॒मान्। प्र॒जावा॒निति॑ प्र॒जा—वा॒न्। प॒शु॒मान् र॑यि॒मान्। प॒शु॒मानिति॑ प॒शु—मा॒न्। र॒यि॒मान् भ॑वति। र॒यि॒मानिति॑ र॒यि—मा॒न्। भ॒व॒ति॒ यः। य ए॒वम्। ए॒वँव्वेद॑। वेद॒ ताम्। ताम॒ग्नीधे᳚। अ॒ग्नीधे॑ वा। अ॒ग्नीध॒ इत्य॑ग्नि—इधे᳚। वा॒ ब्र॒ह्मणे᳚। ब्र॒ह्मणे॑ वा। वा॒ होत्रे᳚। होत्रे॑ वा। वो॒द्गा॒त्रे। उ॒द्गा॒त्रे वा᳚। उ॒द्गा॒त्र इत्यु॑त्—गा॒त्रे। वा॒ऽद्ध्व॒र्यवे᳚। अ॒द्ध्व॒र्यवे॑ वा। वा॒ द॒द्या॒त्। द॒द्या॒थ् स॒हस्र᳚म्। स॒हस्र॑मस्य। अ॒स्य॒ सा। सा द॒त्ता। द॒त्ता भ॑वति। भ॒व॒ति॒ स॒हस्र᳚म्। स॒हस्र॑मस्य। अ॒स्य॒ प्रति॑गृहीतम्। प्रति॑गृहीतम् भवति। प्रति॑गृहीत॒मिति॒ प्रति॑—गृ॒ही॒त॒म्। भ॒व॒ति॒ यः। यस्ताम्। ताम॑वि॒द्वान्। अवि॑द्वान् प्रति॒गृ॒ह्णाति॑। ॥ [३०] ॥ प्र॒ति॒गृ॒ह्णा॒ति॒ ताम्। प्र॒ति॒गृ॒-ह्णातीति॑ प्रति—गृ॒ह्णाति॑। ताम् प्रति॑। प्रति॑ गृह्णीयात्। गृ॒ह्णी॒या॒देका᳚। एका॑ऽसि। अ॒सि॒ न। न स॒हस्र᳚म्। स॒ह॒स्रमेका᳚म्। एका᳚म् त्वा। त्वा॒ भू॒ताम्। भू॒ताम् प्रति॑। प्रति॑ गृह्णामि। गृ॒ह्णा॒मि॒ न। न स॒हस्र᳚म्। स॒ह॒स्रमेका᳚। एका॑ मा। मा॒ भू॒ता। भू॒ता ऽऽ वि॑श। आ वि॑श। वि॒श॒ मा। मा स॒हस्र᳚म्। स॒ह॒स्रमिति॑। इत्येका᳚म्। एका॑मे॒व। ए॒वैना᳚म्। ए॒नाम् भू॒ताम्। भू॒ताम् प्रति॑। प्रति॑ गृह्णाति। गृ॒ह्णा॒ति॒ न। न स॒हस्र᳚म्। स॒ह॒स्रँय्यः॑। य ए॒वम्। ए॒वँव्वेद॑। वेद॑ स्यो॒ना। स्यो॒नाऽसि॑। अ॒सि॒ सु॒षदा᳚। सु॒षदा॑ सु॒शेवा᳚। सु॒षदेति॑ सु—सदा᳚। सु॒शेवा᳚ स्यो॒ना। सु॒शेवेति॑ सु—शेवा᳚। स्यो॒ना मा᳚। मा। आ वि॑श। वि॒श॒ सु॒षदा᳚। सु॒षदा॑ मा। सु॒षदेति॑ सु—सदा᳚। मा। आ वि॑श। वि॒श॒ सु॒शेवा᳚। सु॒शेवा॑ मा। सु॒शेवेति॑ सु—शेवा᳚। मा। आ वि॑श। वि॒शेति॑। ॥ [३१] ॥ इत्या॑ह। आ॒ह॒ स्यो॒ना। स्यो॒नैव। ए॒वैन॑म्। ए॒न॒ꣳ सु॒षदा᳚। सु॒षदा॑ सु॒शेवा᳚। सु॒षदेति॑ सु—सदा᳚। सु॒शेवा॑ भू॒ता। सु॒शेवेति॑ सु—शेवा᳚। भू॒ता ऽऽ वि॑शति। आ वि॑शति। वि॒श॒ति॒ न। नैन᳚म्। ए॒न॒ꣳ हि॒न॒स्ति॒।

हिनस्ति ब्रह्मवादिनः। ब्रह्मवादिनो वदन्ति। ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म—वादिनः। वदन्ति सहस्रम्। सहस्रꣳ सहस्रतमी। सहस्रतम्यनु। सहस्रतमीति सहस्र—तमी। अन्वेती(३)। एती(३) सहस्रतमीम्। सहस्रतमीꣳ सहस्रा(३)म्। सहस्रतमीमिति सहस्र—तमीम्। सहस्रा(३)मिति। इति यत्। यत् प्राचीम्। प्राचीमुथ्सृजेत्। उथ्सृजेथ् सहस्रम्। उथ्सृजेदित्युत्—सृजेत्। सहस्रꣳ सहस्रतमी। सहस्रतम्यनु। सहस्रतमीति सहस्र—तमी। अन्वियात्। इयात् तत्। तथ् सहस्रम्। सहस्रमप्रज्ञात्रम्। अप्रज्ञात्रꣳ सुवर्गम्। अप्रज्ञात्रमित्यप्र—ज्ञात्रम्। सुवर्गँल्लोकम्। सुवर्गमिति सुवः—गम्। लोकम् न। न प्र। प्र जानीयात्। जानीयात् प्रतीचीम्। प्रतीचीमुत्। उथ् सृजति। सृजति ताम्। ताꣳ सहस्रम्। सहस्रमनु। अनु पर्यावर्तते। पर्यावर्तते सा। पर्यावर्तत इति परि—आवर्तते। सा प्रजानती। प्रजानती सुवर्गम्। प्रजानतीति प्र—जानती। सुवर्गँल्लोकम्। सुवर्गमिति सुवः—गम्। लोकमेति। एति यजमानम्। यजमानमभि। अभ्युत्। उथ् सृजति। सृजति क्षिप्रे। क्षिप्रे सहस्रम्। सहस्रम् प्र। प्र जायते। जायत उत्तमा। उत्तमा नीयते। उत्तमेत्युत्—तमा। नीयते प्रथमा। प्रथमा देवान्। देवान् गच्छति। गच्छतीति गच्छति॥ ॥ [३२] ॥

(लोकान् गमयति सा अविद्वान्थ् सुशेवा माऽऽविश यजमानम् द्वादश च)।) ॥ ७ ॥

अत्रिरददात्। अददादौर्वाय। और्वाय प्रजाम्। प्रजाम् पुत्रकामाय। प्रजामिति प्र—जाम्। पुत्रकामाय सः। पुत्रकामायेति पुत्र—कामाय। स रिरिचानः। रिरिचानोऽमन्यत। अमन्यत निर्वीर्यः। निर्वीर्यः शिथिलः। निर्वीर्य इति निः—वीर्यः। शिथिलो यातयामा। यातयामा सः। यातयामेति यात—यामा। स एतम्। एतम् चतूरात्रम्। चतूरात्रमपश्यत्। चतूरात्रमिति चतुः—रात्रम्। अपश्यत् तम्। तमा। आऽहरत्। अहरत् तेन। तेनायजत। अयजत ततः। ततो वै। वै तस्य। तस्य चत्वारः। चत्वारो वीराः। वीरा आ। आऽजायन्त। अजायन्त सुहोता। सुहोता सूद्गाता। सुहोतेति सु—होता। सूद्गाता स्वद्ध्वर्युः। सूद्गातेति सु—उद्गाता। स्वद्ध्वर्युः सुसभेयः। स्वद्ध्वर्युरिति सु—अद्ध्वर्युः। सुसभेयो यः। सुसभेय इति सु—सभेयः। य एवम्। एवँविद्वान्। विद्वाꣳश्चतूरात्रेण। चतूरात्रेण यजते। चतूरात्रेणेति चतुः—रात्रेण। यजत आ। आऽस्य। अस्य चत्वारः। चत्वारो वीराः। वीरा जायन्ते। जायन्ते सुहोता। सुहोता सूद्गाता।

सुहोतेति सु—होता। सूद्गाता स्वद्ध्वर्युः। सूद्गातेति सु—उद्गाता। स्वद्ध्वर्युः सुसंभेयः। स्वद्ध्वर्युरिति सु—अद्ध्वर्युः। सुसंभेयो ये। सुसंभेय इति सु—सभेयः। ये चतुर्विꣳशाः। चतु-र्विꣳशाः पवमानाः। चतुर्विꣳशा इति चतुः—विꣳशाः। पवमाना ब्रह्मवर्चसम्। ब्रह्मवर्चसम् तत्। ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म—वर्चसम्। तद् ये। ॥ [३३] ॥ य उद्यन्तः। उद्यन्तः स्तोमाः। उद्यन्त इत्युत्—यन्तः। स्तोमाः श्रीः। श्रीः सा। साऽत्रिम्। अत्रिꣳ श्रद्धादेवम्। श्रद्धादेव-य्यँजमानम्। श्रद्धादेवमिति श्रद्धा—देवम्। यजमानम् चत्वारि। चत्वारि वीर्याणि। वीर्याणि न। नोप। उपानमन्न्। अनमन् तेजः। तेज इन्द्रियम्। इन्द्रियम् ब्रह्मवर्चसम्। ब्रह्मवर्चसम-न्नाद्यम्। ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म—वर्चसम्। अन्नाद्यꣳ सः। अन्नाद्यमित्यन्न—अद्यम्। स एतान्। एताꣳश्चतुरः। चतुरश्चतुष्टोमान्। चतुष्टोमान्थ् सोमान्। चतुष्टोमानिति चतुः—स्तोमान्। सोमा-नपश्यत्। अपश्यत् तान्। ताना। आऽहरत्। अहरत् तैः। तैरयजत। अयजत तेजः। तेज एव। एव प्रथमेन। प्रथमेनाव। अवारुन्ध। अरुन्धेन्द्रियम्। इन्द्रियम् द्वितीयेन। द्वितीयेन ब्रह्म-वर्चसम्। ब्रह्मवर्चसम् तृतीयेन। ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म—वर्चसम्। तृतीयेनान्नाद्यम्। अन्नाद्यम् चतुर्थेन। अन्नाद्यमित्यन्न—अद्यम्। चतुर्थेन यः। य एवम्। एवव्ँविद्वान्। विद्वाꣳश्चतुरः। चतुर-श्चतुष्टोमान्। चतुष्टोमान् थ्सोमान्। चतुष्टोमानिति चतुः—स्तोमान्। सोमानाहरति। आहरति तैः। आहरतीत्या—हरति। तैर् यजते। यजते तेजः। तेज एव। एव प्रथमेन। प्रथमेनाव। अव रुन्धे। रुन्ध इन्द्रियम्। इन्द्रियम् द्वितीयेन। द्वितीयेन ब्रह्मवर्चसम्। ब्रह्मवर्चसम् तृतीयेन। ब्रह्म-वर्चसमिति ब्रह्म—वर्चसम्। तृतीयेनान्नाद्यम्। अन्नाद्यम् चतुर्थेन। अन्नाद्यमित्यन्न—अद्यम्। चतुर्थेन याम्। यामेव। एवात्रिः। अत्रिरृद्धिम्। ऋद्धिमाद्ध्नोत्। आद्ध्नोत् ताम्। तामेव। एव यजमानः। यजमान ऋद्ध्नोति। ऋद्ध्नोतीत्यृद्ध्नोति॥ ॥ [३४] ॥

(तत् तेज एवा ष्टादश च) ॥ ८ ॥

जमदग्निः पुष्टिकामः। पुष्टिकामश्चतूरात्रेण। पुष्टिकाम इति पुष्टि—कामः। चतूरात्रेणाय-जत। चतूरात्रेणेति चतुः—रात्रेण। अयजत सः। स एतान्। एतान् पोषान्। पोषाꣳ अपुष्यत्। अपुष्यत् तस्मात्। तस्मात् पलितौ। पलितौ जामदग्नियौ। जामदग्नियौ न। न सम्। सम्

जानाते। जानाते एतान्। जानाते इति जानाते। एतानेव। एव पोषान्। पोषान् पुष्यति। पुष्यति यः। य एवम्। एवँव्विद्वान्। विद्वाꣳश्चतूरात्रेण। चतूरात्रेण यजते। चतूरात्रेणेति चतुः—रात्रेण। यजते पुरोडाशिन्यः। पुरोडाशिन्य उपसदः। उपसदो भवन्ति। उपसद इत्युप—सदः। भवन्ति पशवः। पशवो वै। वै पुरोडाशः। पुरोडाशः पशून्। पशूनेव। एवाव। अव रुन्धे। रुन्धेऽन्नम्। अन्नँवै। वै पुरोडाशः। पुरोडाशोऽन्नम्। अन्नमेव। एवाव। अव रुन्धे। रुन्धेऽन्नादः। अन्नादः पशुमान्। अन्नाद इत्यन्न—अदः। पशुमान् भवति। पशुमानिति पशु—मान्। भवति यः। य एवम्। एवँव्विद्वान्। विद्वाꣳश्चतूरात्रेण। चतूरात्रेण यजते। चतूरात्रेणेति चतुः—रात्रेण। यजत इति यजते॥ ॥ [३५] ॥

(जमदग्नि रष्टाचत्वारिꣳशत्) ॥ ९ ॥

सँव्वथ्सरो वै। सँव्वथ्सर इति सम्—वथ्सरः। वा इदम्। इदमेकः। एक आसीत्। आसीथ् सः। सोऽकामयत। अकामयतर्तून्। ऋतून्थ् सृजेय। सृजेयेति। इति सः। स एतम्। एतम् पञ्चरात्रम्। पञ्चरात्रमपश्यत्। पञ्चरात्रमिति पञ्च—रात्रम्। अपश्यत् तम्। तमा। आऽहरत्। अहरत् तेन। तेनायजत। अयजत ततः। ततो वै। वै सः। स ऋतून्। ऋतूनसृजत। असृजत यः। य एवम्। एवँव्विद्वान्। विद्वान् पञ्चरात्रेण। पञ्चरात्रेण यजते। पञ्चरात्रेणेति पञ्च—रात्रेण। यजते प्र। प्रैव। एव जायते। जायते ते। त ऋतवः। ऋतवः सृष्टाः। सृष्टा न। न व्यावर्तन्त। व्यावर्तन्त ते। व्यावर्तन्तेति वि—आवर्तन्त। त एतम्। एतम् पञ्चरात्रम्। पञ्चरात्रमपश्यन्न्। पञ्चरात्रमिति पञ्च—रात्रम्। अपश्यन् तम्। तमा। आऽहरन्न्। अहरन् तेन। तेनाऽयजन्त। अयजन्त ततः। ततो वै। वै ते। ते व्यावर्तन्त। व्यावर्तन्त यः। व्यावर्तन्तेति वि—आवर्तन्त। ॥ [३६] ॥ य एवम्। एवँव्विद्वान्। विद्वान् पञ्चरात्रेण। पञ्चरात्रेण यजते। पञ्चरात्रेणेति पञ्च—रात्रेण। यजते वि। वि पाप्मना। पाप्मना भ्रातृव्येण। भ्रातृव्येणा। आ वर्तते। वर्तते सार्वसेनिः। सार्वसेनिः शौचेयः। सार्वसेनिरिति सार्व—सेनिः। शौचेयोऽकामयत। अकामयत पशुमान्। पशुमान्थ् स्याम्। पशुमानिति पशु—मान्। स्यामिति। इति सः। स एतम्। एतम् पञ्चरात्रम्। पञ्चरात्रमा। पञ्चरात्रमिति पञ्च—रात्रम्। आऽहरत्। अहरत् तेन। तेनायजत। अय-

जत ततः। ततो वै। वै सः। स सहस्रम्। सहस्रम् पशून्। पशून् प्र। प्राप्नोत्। आप्नोद् यः। य एवम्। एवव्विँद्वान्। विद्वान् पञ्चरात्रेण। पञ्चरात्रेण यजते। पञ्चरात्रेणेति पञ्च—रात्रेण। यजते प्र। प्र सहस्रम्। सहस्रम् पशून्। पशूनाप्नोति। आप्नोति बबरः। बबरः प्रावाहणिः। प्रावाहणिरकामयत। अकामयत वाचः। वाचः प्रवदिता। प्रवदिता स्याम्। प्रवदितेति प्र—वदिता। स्यामिति। इति सः। स एतम्। एतम् पञ्चरात्रम्। पञ्चरात्रमा। पञ्चरात्रमिति पञ्च—रात्रम्। आऽहरत्। ॥ [३७] ॥ अहरत् तेन। तेनायजत। अयजत ततः। ततो वै। वै सः। स वाचः। वाचः प्रवदिता। प्रवदिताऽभवत्। प्रवदितेति प्र—वदिता। अभवद् यः। य एवम्। एवव्विँद्वान्। विद्वान् पञ्चरात्रेण। पञ्चरात्रेण यजते। पञ्चरात्रेणेति पञ्च—रात्रेण। यजते प्रवदिता। प्रवदितैव। प्रवदितेति प्र—वदिता। एव वाचः। वाचो भवति। भवत्यथो। अथो एनम्। अथो इत्यथो। एनव्वाँचः। वाचस्पतिः। पतिरिति। इत्याहुः। आहुरनाप्तः। अनाप्तश्चतूरात्रः। चतूरात्रोऽतिरिक्तः। चतूरात्र इति चतुः—रात्रः। अतिरिक्तष्षड्रात्रः। अतिरिक्त इत्यति—रिक्तः। षड्रात्रोऽथ। षड्रात्र इति षट्—रात्रः। अथ वै। वा एषः। एष सम्प्रति। सम्प्रति यज्ञः। सम्प्रतीति सम्—प्रति। यज्ञो यत्। यत् पञ्चरात्रः। पञ्चरात्रो यः। पञ्चरात्र इति पञ्च—रात्रः। य एवम्। एवव्विँद्वान्। विद्वान् पञ्चरात्रेण। पञ्चरात्रेण यजते। पञ्चरात्रेणेति पञ्च—रात्रेण। यजते सम्प्रति। सम्प्रत्येव। सम्प्रतीति सम्—प्रति। एव यज्ञेन। यज्ञेन यजते। यजते पञ्चरात्रः। पञ्चरात्रो भवति। पञ्चरात्र इति पञ्च—रात्रः। भवति पञ्च। पञ्च वै। वा ऋतवः। ऋतवः सव्ँवथ्सरः। सव्ँवथ्सर ऋतुषु। सव्ँवथ्सर इति सम्—वथ्सरः। ॥ [३८] ॥ ऋतुष्वेव। एव सव्ँवथ्सरे। सव्ँवथ्सरे प्रति। सव्ँवथ्सर इति सम्—वथ्सरे। प्रति तिष्ठति। तिष्ठत्यथो। अथो पञ्चाक्षरा। अथो इत्यथो। पञ्चाक्षरा पङ्क्तिः। पञ्चाक्षरेति पञ्च—अक्षरा। पङ्क्तिः पाङ्क्तः। पाङ्क्तो यज्ञः। यज्ञो यज्ञम्। यज्ञमेव। एवाव। अव रुन्धे। रुन्धे त्रिवृत्। त्रिवृदग्निष्टोमः। त्रिवृदिति त्रि—वृत्। अग्निष्टोमो भवति। अग्निष्टोम इत्यग्नि—स्तोमः। भवति तेजः। तेज एव। एवाव। अव रुन्धे। रुन्धे पञ्चदशः। पञ्चदशो भवति। पञ्चदश इति पञ्च—दशः। भवतीन्द्रियम्। इन्द्रियमेव। एवाव। अव रुन्धे। रुन्धे सप्तदशः। सप्तदशो भवति। सप्तदश इति सप्त—दशः। भवत्यन्नाद्यस्य। अन्नाद्यस्या,वरुद्ध्यै। अन्नाद्यस्येत्यन्न—अद्यस्य। अवरुद्ध्या अथो। अवरुद्ध्या इत्यव—रुद्ध्यै। अथो प्र। अथो

इत्यर्थो। प्रैव। एव तेन। तेन जायते। जायते पञ्चविꣳशः। पञ्चविꣳशोऽग्निष्टोमः। पञ्चविꣳश इति पञ्च—विꣳशः। अग्निष्टोमो भवति। अग्निष्टोम इत्यग्नि—स्तोमः। भवति प्रजापतेः। प्रजापतेराप्त्यै। प्रजापतेरिति प्रजा—पतेः। आप्त्यै महाव्रतवान्। महाव्रतवा,नन्नाद्यस्य। महाव्रतवानिति महाव्रत—वान्। अन्नाद्यस्या,वरुद्ध्यै। अन्नाद्यस्येत्यन्न—अद्यस्य। अवरुद्ध्यै विश्वजित्। अवरुद्ध्या इत्यव—रुद्ध्यै। विश्वजिथ् सर्वपृष्ठः। विश्वजिदिति विश्व—जित्। सर्वपृष्ठोऽतिरात्रः। सर्वपृष्ठ इति सर्व—पृष्ठः। अतिरात्रो भवति। अतिरात्र इत्यति—रात्रः। भवति सर्वस्य। सर्वस्याभिजित्यै। अभिजित्या इत्यभि—जित्यै॥ ॥ [३९] ॥

(ते व्यावर्तन्त प्रवदिता स्यामिति स एतम् पञ्चरात्रमा सँव्वथ्सरो भिजित्यै) ॥ १० ॥

देवस्य त्वा। त्वा सवितुः। सवितुः प्रसवे। प्रसवेऽश्विनोः। प्रसव इति प्र—सवे। अश्विनोर् बाहुभ्याम्। बाहुभ्याम् पूष्णः। बाहुभ्यामिति बाहु—भ्याम्। पूष्णो हस्ताभ्याम्। हस्ताभ्यामा। आ ददे। दद इमाम्। इमामगृभ्णन्न्। अगृभ्णन् रशनाम्। रशनामृतस्य। ऋतस्य पूर्वे। पूर्व आयुषि। आयुषि विदथेषु। विदथेषु कव्या। कव्येति कव्या॥ तया देवाः। देवाः सुतम्। सुतमा। आ बभूवुः। बभूवुरृतस्य। ऋतस्य सामन्न्। सामन्थ् सरम्। सरमारपन्ती। आरपन्तीत्या—रपन्ती॥ अभिधा असि। अभिधा इत्यभि—धाः। असि भुवनम्। भुवनमसि। असि यन्ता। यन्ताऽसि। असि धर्ता। धर्ताऽसि। असि सः। सोऽग्निम्। अग्निँव्वैश्वानरम्। वैश्वानरꣳ सप्रथसम्। सप्रथसम् गच्छ। सप्रथसमिति स—प्रथसम्। गच्छ स्वाहाकृतः। स्वाहाकृतः पृथिव्याम्। स्वाहाकृत इति स्वाहा—कृतः। पृथिव्याय्ँयन्ता। यन्ता राट्। राड् यन्ता। यन्ताऽसि। असि यमनः। यमनो धर्ता। धर्ताऽसि। असि धरुणः। धरुणः कृष्यै। कृष्यै त्वा। त्वा क्षेमाय। क्षेमाय त्वा। त्वा रय्यै। रय्यै त्वा। त्वा पोषाय। पोषाय त्वा। त्वा पृथिव्यै। पृथिव्यै त्वा। त्वाऽन्तरिक्षाय। अन्तरिक्षाय त्वा। त्वा दिवे। दिवे त्वा। त्वा सते। सते त्वा। त्वाऽसते। असते त्वा। त्वाऽद्भ्यः। अद्भ्यस्त्वा। अद्भ्य इत्यत्—भ्यः। त्वौषधीभ्यः। ओषधीभ्यस्त्वा। ओषधीभ्य इत्योषधि—भ्यः। त्वा विश्वेभ्यः। विश्वेभ्यस्त्वा। त्वा भूतेभ्यः। भूतेभ्य इति भूतेभ्यः॥ ॥ [४०] ॥

(धरुणः पञ्चविꣳशतिश्च) ॥ ११ ॥

विभूर् मात्रा। विभूरिति वि—भूः। मात्रा प्रभूः। प्रभूः पित्रा। प्रभूरिति प्र—भूः। पित्राऽश्वः। अश्वोऽसि। असि हयः। हयोऽसि। अस्यत्यः। अत्योऽसि। असि नरः। नरोऽसि। अस्यर्वा। अर्वाऽसि। असि सप्तिः। सप्तिरसि। असि वाजी। वाज्यसि। असि वृषा। वृषाऽसि। असि नृमणाः। नृमणा असि। नृमणा इति नृ—मनाः। असि ययुः। ययुर् नाम। नामासि। अस्यादित्यानाम्। आदित्यानाम् पत्व। पत्वानु। अन्विहि। इह्यग्नये। अग्नये स्वाहा। स्वाहा स्वाहा। स्वाहेन्द्राग्निभ्याम्। इन्द्राग्निभ्याꣳ स्वाहा। इन्द्राग्निभ्यामितीन्द्राग्नि—भ्याम्। स्वाहा प्रजापतये। प्रजापतये स्वाहा। प्रजापतय इति प्रजा—पतये। स्वाहा विश्वेभ्यः। विश्वेभ्यो देवेभ्यः। देवेभ्यः स्वाहा। स्वाहा सर्वाभ्यः। सर्वाभ्यो देवताभ्यः। देवताभ्य इह। इह धृतिः। धृतिः स्वाहा। स्वाहेह। इह विधृतिः। विधृतिः स्वाहा। विधृतिरिति वि—धृतिः। स्वाहेह। इह रन्तिः। रन्तिः स्वाहा। स्वाहेह। इह रमतिः। रमतिः स्वाहा। स्वाहा भूः। भूरसि। असि भुवे। भुवे त्वा। त्वा भव्याय। भव्याय त्वा। त्वा भविष्यते। भविष्यते त्वा। त्वा विश्वेभ्यः। विश्वेभ्यस्त्वा। त्वा भूतेभ्यः। भूतेभ्यो देवाः। देवा आशापालाः। आशापाला एतम्। आशापाला इत्याशा—पालाः। एतम् देवेभ्यः। देवेभ्योऽश्वम्। अश्वम् मेधाय। मेधाय प्रोक्षितम्। प्रोक्षितम् गोपायत। प्रोक्षितमिति प्र—उक्षितम्। गोपायतेति गोपायत॥ ॥ [४१] ॥

(रन्तिः स्वाहा द्वाविꣳशतिश्च) ॥ १२ ॥

आयनाय स्वाहा। आयनायेत्या—अयनाय। स्वाहा प्रायणाय। प्रायणाय स्वाहा। प्रायणायेति प्र—अयनाय। स्वाहोद्द्रावाय। उद्द्रावाय स्वाहा। उद्द्रावायेत्युत्—द्रावाय। स्वाहोद्द्रुताय। उद्द्रुताय स्वाहा। उद्द्रुतायेत्युत्—द्रुताय। स्वाहा शूकाराय। शूकाराय स्वाहा। शूकारायेति शू—काराय। स्वाहा शूकृताय। शूकृताय स्वाहा। शूकृतायेति शू—कृताय। स्वाहा पलायिताय। पलायिताय स्वाहा। स्वाहाऽऽपलायिताय। आपलायिताय स्वाहा। आपलायितायेत्या—पलायिताय। स्वाहाऽऽवल्गते। आवल्गते स्वाहा। आवल्गत इत्या—वल्गते। स्वाहा परावल्गते।

परावल्गते स्वाहा। परावल्गत इति परा—वल्गते। स्वाहाऽऽयते। आयते स्वाहा। आयत इत्या—यते। स्वाहा प्रयते। प्रयते स्वाहा। प्रयत इति प्र—यते। स्वाहा सर्वस्मै। सर्वस्मै स्वाहा। स्वाहेति स्वाहा॥ ॥ [४२] ॥

(आयनायोत्तरमापलायिताय षड्विंशतिः) ॥ १३ ॥

अग्नये स्वाहा। स्वाहा सोमाय। सोमाय स्वाहा। स्वाहा वायवे। वायवे स्वाहा। स्वाहाऽपाम्। अपाम् मोदाय। मोदाय स्वाहा। स्वाहा सवित्रे। सवित्रे स्वाहा। स्वाहा सरस्वत्यै। सरस्वत्यै स्वाहा। स्वाहेन्द्राय। इन्द्राय स्वाहा। स्वाहा बृहस्पतये। बृहस्पतये स्वाहा। स्वाहा मित्राय। मित्राय स्वाहा। स्वाहा वरुणाय। वरुणाय स्वाहा। स्वाहा सर्वस्मै। सर्वस्मै स्वाहा। ? स्वाहेति स्वाहा॥ ॥ [४३] ॥

(अग्नये वायवेऽपाम् मोदायेन्द्राय त्रयोविंशतिः) ॥ १४ ॥

पृथिव्यै स्वाहा। स्वाहाऽन्तरिक्षाय। अन्तरिक्षाय स्वाहा। स्वाहा दिवे। दिवे स्वाहा। स्वाहा सूर्याय। सूर्याय स्वाहा। स्वाहा चन्द्रमसे। चन्द्रमसे स्वाहा। स्वाहा नक्षत्रेभ्यः। नक्षत्रेभ्यः स्वाहा। स्वाहा प्राच्यै। प्राच्यै दिशे। दिशे स्वाहा। स्वाहा दक्षिणायै। दक्षिणायै दिशे। दिशे स्वाहा। स्वाहा प्रतीच्यै। प्रतीच्यै दिशे। दिशे स्वाहा। स्वाहोदीच्यै। उदीच्यै दिशे। दिशे स्वाहा। स्वाहोदूर्ध्वायै। ऊर्ध्वायै दिशे। दिशे स्वाहा। स्वाहा दिग्भ्यः। दिग्भ्यः स्वाहा। दिग्भ्य इति दिक्—भ्यः। स्वाहाऽवान्तरदिशाभ्यः। अवान्तरदिशाभ्यः स्वाहा। अवान्तरदिशाभ्य इत्यवान्तर—दिशाभ्यः। स्वाहा समाभ्यः। समाभ्यः स्वाहा। स्वाहा शरद्भ्यः। शरद्भ्यः स्वाहा। शरद्भ्य इति शरत्—भ्यः। स्वाहाऽहोरात्रेभ्यः। अहोरात्रेभ्यः स्वाहा। अहोरात्रेभ्य इत्यहः—रात्रेभ्यः। स्वाहाऽर्द्धमासेभ्यः। अर्द्धमासेभ्यः स्वाहा। अर्द्धमासेभ्य इत्यर्द्ध—मासेभ्यः। स्वाहा मासेभ्यः। मासेभ्यः स्वाहा। स्वाहर्तुभ्यः। ऋतुभ्यः स्वाहा। ऋतुभ्य इत्यृतु—भ्यः। स्वाहा सँवँथ्सराय। सँवँथ्सराय स्वाहा। सँवँथ्सरायेति सम्—वथ्सराय। स्वाहा सर्वस्मै। सर्वस्मै स्वाहा। स्वाहेति स्वाहा॥ ॥ [४४] ॥

(पृथिव्यै सूर्याय नक्षत्रेभ्यः प्राच्यै सप्तचत्वारिंशत्) ॥ १५ ॥

अग्नये स्वाहा। स्वाहा सोमाय। सोमाय स्वाहा। स्वाहा सवित्रे। सवित्रे स्वाहा। स्वाहा सरस्वत्यै। सरस्वत्यै स्वाहा। स्वाहा पूष्णे। पूष्णे स्वाहा। स्वाहा बृहस्पतये। बृहस्पतये स्वाहा। स्वाहाऽपाम्। अपाम् मोदाय। मोदाय स्वाहा। स्वाहा वायवे। वायवे स्वाहा। स्वाहा मित्राय। मित्राय स्वाहा। स्वाहा वरुणाय। वरुणाय स्वाहा। स्वाहा सर्वस्मै। सर्वस्मै स्वाहा। स्वाहेति स्वाहा॥ ॥ [४५] ॥

(अग्नये सवित्रे पूष्णेऽपाम् मोदाय वायवे त्रयोविंशतिः) ॥ १६ ॥

पृथिव्यै स्वाहा। स्वाहाऽन्तरिक्षाय। अन्तरिक्षाय स्वाहा। स्वाहा दिवे। दिवे स्वाहा। स्वाहाऽग्नये। अग्नये स्वाहा। स्वाहा सोमाय। सोमाय स्वाहा। स्वाहा सूर्याय। सूर्याय स्वाहा। स्वाहा चन्द्रमसे। चन्द्रमसे स्वाहा। स्वाहाऽह्ने। अह्ने स्वाहा। स्वाहा रात्रियै। रात्रियै स्वाहा। स्वाहर्जवे। ऋजवे स्वाहा। स्वाहा साधवे। साधवे स्वाहा। स्वाहा सुक्षित्यै। सुक्षित्यै स्वाहा। सुक्षित्या इति सु—क्षित्यै। स्वाहा क्षुधे। क्षुधे स्वाहा। स्वाहाऽऽशितिम्ने। आशितिम्ने स्वाहा। स्वाहा रोगाय। रोगाय स्वाहा। स्वाहा हिमाय। हिमाय स्वाहा। स्वाहा शीताय। शीताय स्वाहा। स्वाहाऽऽतपाय। आतपाय स्वाहा। आतपायेत्या—तपाय। स्वाहाऽरण्याय। अरण्याय स्वाहा। स्वाहा सुवर्गाय। सुवर्गाय स्वाहा। सुवर्गायेति सुवः—गाय। स्वाहा लोकाय। लोकाय स्वाहा। स्वाहा सर्वस्मै। सर्वस्मै स्वाहा। स्वाहेति स्वाहा॥ ॥ [४६] ॥

(पृथिव्या अग्नयेऽह्ने रात्रियै चतुश्चत्वारिंशत्) ॥ १७ ॥

भुवो देवानाम्। देवानाम् कर्मणा। कर्मणाऽपसा। अपसर्तस्य। ऋतस्य पथ्या। पथ्याऽसि। असि वसुभिः। वसुभिर् देवेभिः। वसुभिरिति वसु—भिः। देवेभिर् देवतया। देवतया गायत्रेण।

गायत्रेण त्वा। त्वा छन्दसा। छन्दसा युनज्मि। युनज्मि वसन्तेन। वसन्तेन त्वा। त्वर्तुना। ऋतुना हविषा। हविषा दीक्षयामि। दीक्षयामि रुद्रेभिः। रुद्रेभिर् देवेभिः। देवेभिर् देवतया। देवतया त्रैष्टुभेन। त्रैष्टुभेन त्वा। त्वा छन्दसा। छन्दसा युनज्मि। युनज्मि ग्रीष्मेण। ग्रीष्मेण त्वा। त्वर्तुना। ऋतना हविषा। हविषा दीक्षयामि। दीक्षयाम्यादित्येभिः। आदित्यैभिर् देवेभिः। देवेभिर् देवतया। देवतया जागतेन। जागतेन त्वा। त्वा छन्दसा। छन्दसा युनज्मि। युनज्मि वर्षाभिः। वर्षाभिस्त्वा। त्वर्तुना। ऋतना हविषा। हविषा दीक्षयामि। दीक्षयामि विश्वेभिः। विश्वेभिर् देवेभिः। देवेभिर् देवतया। देवतयाऽऽनुष्टुभेन। आनुष्टुभेन त्वा। आनुष्टुभेनेत्यानु—स्तुभेन। त्वा छन्दसा। छन्दसा युनज्मि। युनज्मि शरदा। ॥ [४७] ॥ शरदा त्वा। त्वर्तुना। ऋतुना हविषा। हविषा दीक्षयामि। दीक्षयाम्यङ्गिरोभिः। अङ्गिरोभिर् देवेभिः। अङ्गिरोभिरित्यङ्गिरः—भिः। देवेभिर् देवतया। देवतया पाङ्क्तेन। पाङ्क्तेन त्वा। त्वा छन्दसा। छन्दसा युनज्मि। युनज्मि हेमन्तशिशिराभ्याम्। हेमन्तशिशिराभ्याम् त्वा। हेमन्तशिशिराभ्यामिति हेमन्त—शिशिराभ्याम्। त्वर्तुना। ऋतुना हविषा। हविषा दीक्षयामि। दीक्षयाम्या। आ ऽहम्। अहम् दीक्षाम्। दीक्षामरुहम्। अरुहमृतस्य। ऋतस्य पत्नीम्। पत्नीम् गायत्रेण। गायत्रेण छन्दसा। छन्दसा ब्रह्मणा। ब्रह्मणा च। चर्तम्। ऋतꣳ सत्ये। सत्येऽधाम्। अधाꣳ सत्यम्। सत्यमृते। ऋतेऽधाम्। अधामित्यधाम्॥ महीमु। ऊ षु। सु सुत्रामाणम्। सुत्रामाणमिह। सुत्रामाणमिति सु—त्रामाणम्। इह धृतिः। धृतिः स्वाहा। स्वाहेह। इह विधृतिः। विधृतिः स्वाहा। विधृतिरिति वि—धृतिः। स्वाहेह। इह रन्तिः। रन्तिः स्वाहा। स्वाहेह। इह रमतिः। रमतिः स्वाहा। स्वाहेति स्वाहा॥ ॥ [४८] ॥

(आनुष्टुभेन त्वा छन्दसा युनज्म्ये कान्न पञ्चाशच्च) ॥ १८ ॥

ईङ्काराय स्वाहा। ईङ्कारायेतीम्—काराय। स्वाहेङ्कृताय। ईङ्कृताय स्वाहा। ईङ्कृतायेतीम्—कृताय। स्वाहा क्रन्दते। क्रन्दते स्वाहा। स्वाहाऽवक्रन्दते। अवक्रन्दते स्वाहा। अवक्रन्दत इत्यव—क्रन्दते। स्वाहा प्रोथते। प्रोथते स्वाहा। स्वाहा प्रप्रोथते। प्रप्रोथते स्वाहा। प्रप्रोथत इति प्र—प्रोथते। स्वाहा गन्धाय। गन्धाय स्वाहा। स्वाहा घ्राताय। घ्राताय स्वाहा।

स्वाहा᳚ प्रा॒णाय॑। प्रा॒णाय॒ स्वाहा᳚। प्रा॒णायेति॑ प्र—अ॒नाय॑। स्वाहा᳚ व्या॒नाय॑। व्या॒नाय॒ स्वाहा᳚।
व्या॒नायेति॑ वि—अ॒नाय॑। स्वाहा॑ऽपा॒नाय॑। अ॒पा॒नाय॒ स्वाहा᳚। अ॒पा॒नायेत्य॑प—अ॒नाय॑। स्वाहा॑
स॒न्दी॒यमा॑नाय। स॒न्दी॒यमा॑नाय॒ स्वाहा᳚। स॒न्दी॒यमा॑ना॒येति॑ सम्—दी॒यमा॑नाय। स्वाहा॒ सन्दि॑-
ताय। सन्दि॑ताय॒ स्वाहा᳚। सन्दि॑ता॒येति॒ सम्—दि॒ता॒य। स्वाहा॑ वि॒चृत्यमा॑नाय। वि॒चृ॒त्यमा॑नाय॒
स्वाहा᳚। वि॒चृ॒त्यमा॑ना॒येति॑ वि—चृ॒त्यमा॑नाय। स्वाहा॒ विचृ॑त्ताय। विचृ॑त्ताय॒ स्वाहा᳚। विचृ॑त्ता॒येति॒
वि—चृ॒त्ता॒य। स्वाहा॑ पला॒यि॒ष्यमा॑णाय। प॒ला॒यि॒ष्यमा॑णाय॒ स्वाहा᳚। स्वाहा॒ पला॑यिताय। पला॑-
यिताय॒ स्वाहा᳚। स्वाहोप॑रꣳस्यते। उ॒प॒र॒ꣳ॒स्य॒ते स्वाहा᳚। उ॒प॒र॒ꣳ॒स्य॒त इत्यु॑प—र॒ꣳ॒स्य॒ते। स्वाहो-
प॑रताय। उप॑रताय॒ स्वाहा᳚। उप॑रता॒येत्यु॑प—र॒ता॒य। स्वाहा॑ निवेक्ष्यते। नि॒वे॒क्ष्य॒ते स्वाहा᳚।
नि॒वे॒क्ष्य॒त इति॑ नि—वे॒क्ष्य॒ते। स्वाहा॑ नि॒वि॒शमा॑नाय। नि॒वि॒शमा॑नाय॒ स्वाहा᳚। नि॒वि॒शमा॑-
ना॒येति॑ नि—वि॒शमा॑नाय। स्वाहा॒ निवि॑ष्टाय। निवि॑ष्टाय॒ स्वाहा᳚। निवि॑ष्टा॒येति॒ नि—वि॒ष्टा॒य।
स्वाहा॑ निषथ्स्यते। नि॒ष॒थ्स्य॒ते स्वाहा᳚। नि॒ष॒थ्स्य॒त इति॑ नि—स॒थ्स्य॒ते। स्वाहा॑ नि॒षीद॑ते। नि॒षी-
द॑ते स्वाहा᳚। नि॒षीद॑त॒ इति॑ नि—सीद॑ते। स्वाहा॒ निष॑ण्णाय। निष॑ण्णाय॒ स्वाहा᳚। निष॑ण्णा॒येति॒
नि—स॒न्ना॒य। स्वाहा॑ऽऽसिष्यते। ॥ [४९] ॥ आ॒सि॒ष्य॒ते स्वाहा᳚। स्वाहाऽऽसी॑नाय। आसी॑-
नाय॒ स्वाहा᳚। स्वाहा॑ऽऽसि॒ताय॑। आ॒सि॒ताय॒ स्वाहा᳚। स्वाहा॑ निपथ्स्यते। नि॒प॒थ्स्य॒ते स्वाहा᳚।
नि॒प॒थ्स्य॒त इति॑ नि—प॒थ्स्य॒ते। स्वाहा॑ नि॒पद्य॑मानाय। नि॒पद्य॑मानाय॒ स्वाहा᳚। नि॒पद्य॑माना॒येति॑
नि—पद्य॑मानाय। स्वाहा॒ निप॑न्नाय। निप॑न्नाय॒ स्वाहा᳚। निप॑न्ना॒येति॒ नि—प॒न्ना॒य। स्वाहा॑ शयि-
ष्यते। श॒यि॒ष्य॒ते स्वाहा᳚। स्वाहा॒ शया॑नाय। शया॑नाय॒ स्वाहा᳚। स्वाहा॑ श॒यि॒ताय॑। श॒यि॒ताय॒
स्वाहा᳚। स्वाहा॑ सम्मीलिष्यते। स॒म्मी॒लि॒ष्य॒ते स्वाहा᳚। स॒म्मी॒लि॒ष्य॒त इति॑ सम्—मी॒लि॒ष्य॒ते।
स्वाहा॑ स॒म्मील॑ते। स॒म्मील॑ते॒ स्वाहा᳚। स॒म्मील॑त॒ इति॑ सम्—मील॑ते। स्वाहा॒ सम्मी॑लिताय।
सम्मी॑लिताय॒ स्वाहा᳚। सम्मी॑लिता॒येति॒ सम्—मी॒लि॒ता॒य। स्वाहा᳚ स्वफ्स्यते। स्व॒फ्स्य॒ते स्वाहा᳚।
स्वाहा᳚ स्वप॑ते। स्वप॑ते॒ स्वाहा᳚। स्वाहा॑ सु॒प्ताय॑। सु॒प्ताय॒ स्वाहा᳚। स्वाहा᳚ प्रभोथ्स्यते। प्र॒भो॒थ्स्य॒ते
स्वाहा᳚। प्र॒भो॒थ्स्य॒त इति॑ प्र—भो॒थ्स्य॒ते। स्वाहा᳚ प्र॒बुद्ध्य॑मानाय। प्र॒बुद्ध्य॑मानाय॒ स्वाहा᳚। प्र॒बु-
द्ध्य॑माना॒येति॑ प्र—बु॒द्ध्य॑मानाय। स्वाहा॒ प्रबु॑द्धाय। प्रबु॑द्धाय॒ स्वाहा᳚। प्रबु॑द्धा॒येति॒ प्र—बु॒द्धा॒य।
स्वाहा॑ जाग॒रिष्यते। जा॒ग॒रि॒ष्य॒ते स्वाहा᳚। स्वाहा॒ जाग्र॑ते। जाग्र॑ते॒ स्वाहा᳚। स्वाहा॑ जाग॒रि॒ताय॑।

जागरिताय स्वाहा। स्वाहा शुश्रूषमाणाय। शुश्रूषमाणाय स्वाहा। स्वाहा शृण्वते। शृण्वते स्वाहा। स्वाहा श्रुताय। श्रुताय स्वाहा। स्वाहा वीक्षिष्यते। वीक्षिष्यते स्वाहा। वीक्ष्ष्यत इति वि—ईक्षिष्यते। स्वाहा वीक्षमाणाय। ॥ [५०] ॥ वीक्षमाणाय स्वाहा। वीक्षमाणायेति वि—ईक्षमाणाय। स्वाहा वीक्षिताय। वीक्षिताय स्वाहा। वीक्षितायेति वि—ईक्षिताय। स्वाहा सꣳहास्यते। सꣳहास्यते स्वाहा। सꣳहास्यत इति सम्—हास्यते। स्वाहा सञ्जिहानाय। सञ्जिहानाय स्वाहा। सञ्जिहानायेति सम्—जिहानाय। स्वाहोज्जिहानाय। उज्जिहानाय स्वाहा। उज्जिहानायेत्युत्—जिहानाय। स्वाहा विवर्त्स्यते। विवर्त्स्यते स्वाहा। विवर्त्स्यत इति वि—वर्त्स्यते। स्वाहा विवर्तमानाय। विवर्तमानाय स्वाहा। विवर्तमानायेति वि—वर्तमानाय। स्वाहा विवृत्ताय। विवृत्ताय स्वाहा। विवृत्तायेति वि—वृत्ताय। स्वाहोत्थास्यते। उत्थास्यते स्वाहा। उत्थास्यत इत्युत्—स्थास्यते। स्वाहोत्तिष्ठते। उत्तिष्ठते स्वाहा। उत्तिष्ठत इत्युत्—तिष्ठते। स्वाहोत्थिताय। उत्थिताय स्वाहा। उत्थितायेत्युत्—स्थिताय। स्वाहा विधविष्यते। विधविष्यते स्वाहा। विधविष्यत इति वि—धविष्यते। स्वाहा विधून्वानाय। विधून्वानाय स्वाहा। विधून्वानायेति वि—धून्वानाय। स्वाहा विधूताय। विधूताय स्वाहा। विधूतायेति वि—धूताय। स्वाहोत्क्रꣳस्यते। उत्क्रꣳस्यते स्वाहा। उत्क्रꣳस्यत इत्युत्—क्रꣳस्यते। स्वाहोत्क्रामते। उत्क्रामते स्वाहा। उत्क्रामत इत्युत्—क्रामते। स्वाहोत्क्रान्ताय। उत्क्रान्ताय स्वाहा। उत्क्रान्तायेत्युत्—क्रान्ताय। स्वाहा चङ्क्रमिष्यते। चङ्क्रमिष्यते स्वाहा। स्वाहा चङ्क्रम्यमाणाय। चङ्क्रम्यमाणाय स्वाहा। स्वाहा चङ्क्रमिताय। चङ्क्रमिताय स्वाहा। स्वाहा कण्डूयिष्यते। कण्डूयिष्यते स्वाहा। स्वाहा कण्डूयमानाय। कण्डूयमानाय स्वाहा। स्वाहा कण्डूयिताय। कण्डूयिताय स्वाहा। स्वाहा निकषिष्यते। निकषिष्यते स्वाहा। निकषिष्यत इति नि—कषिष्यते। स्वाहा निकषमाणाय। निकषमाणाय स्वाहा। निकषमाणायेति नि—कषमाणाय। स्वाहा निकषिताय। निकषिताय स्वाहा। निकषितायेति नि—कषिताय। स्वाहा यत्। यदत्ति। अत्ति तस्मै। तस्मै स्वाहा। स्वाहा यत्। यत् पिबति। पिबति तस्मै। तस्मै स्वाहा। स्वाहा यत्। यन् मेहति। मेहति तस्मै। तस्मै स्वाहा। स्वाहा यत्। यच्छकृत्। शकृत् करोति। करोति तस्मै। तस्मै स्वाहा। स्वाहा रेतसे। रेतसे स्वाहा। स्वाहा प्रजाभ्यः। प्रजाभ्यः स्वाहा। प्रजाभ्य

इति॑ प्र—जाभ्यः॑। स्वाहा᳚ प्र॒जन॑नाय। प्र॒जन॑नाय॒ स्वाहा᳚। प्र॒जन॑ना॒येति॑ प्र—जन॑नाय। स्वाहा॒ सर्व॑स्मै। सर्व॑स्मै॒ स्वाहा᳚। स्वाहेति॒ स्वाहा᳚॥ ॥ [५१] ॥

(नि॒षण्णा॑य॒ स्वाहा॑ वीख्षि॒ष्य॒ते स्वाहा॑ नि॒कर्ष॑माणाय॒ स्वाहा॑ स॒प्तवि॑ꣳशतिश्च) ॥ १९ ॥

अ॒ग्नये॒ स्वाहा᳚। स्वाहा॑ वा॒यवे᳚। वा॒यवे॒ स्वाहा᳚। स्वाहा॒ सूर्या॑य। सूर्या॑य॒ स्वाहा᳚। स्वाह॒र्तम्। ऋ॒तम॑सि। अ॒स्यृ॒तस्य॑। ऋ॒तस्य॒र्तम्। ऋ॒तम॑सि। अ॒सि॒ स॒त्यम्। स॒त्यम॑सि। अ॒सि॒ स॒त्यस्य॑। स॒त्यस्य॑ स॒त्यम्। स॒त्यम॑सि। अ॒स्यृ॒तस्य॑। ऋ॒तस्य॒ पन्थाः᳚। पन्था॑ असि। अ॒सि॒ दे॒वाना᳚म्। दे॒वाना᳚म् छा॒या। छा॒याऽमृत॑स्य। अ॒मृत॑स्य॒ नाम॑। नाम॒ तत्। तथ् स॒त्यम्। स॒त्यꣳ॒यत्। यत् त्वम्। त्वम् प्र॒जाप॑तिः। प्र॒जाप॑ति॒रसि॑। प्र॒जाप॑ति॒रिति॑ प्र॒जा—प॒तिः। अ॒स्यधि॑। अधि॒ यत्। यद॒स्मिन्न्। अ॒स्मिन् वा॒जिनि॑। वा॒जिनी॑व। इ॒व शु॒भः। शु॒भः स्पर्द्ध॑न्ते। स्पर्द्ध॑न्ते॒ दिवः॑। दि॒वः सूर्ये॑ण। सूर्ये॑ण॒ विशः॑। वि॒शो॒ऽपः। अ॒पो वृ॑णा॒नः। वृ॒णा॒नः प॑वते। प॒व॒ते क॒व्यन्न्। क॒व्यन् प॒शुम्। प॒शुम् न। न गो॒पाः। गो॒पा इर्यः॑। गो॒पा इति॑ गो—पाः। इर्यः॒ परि॑ज्मा। प॒रि॒ज्मेति॒ परि॑—ज्मा॥ ॥ [५२] ॥

(अ॒ग्नये॑ वा॒यवे॒ सूर्या॑या॒ द्वाच॑त्वारिꣳशत्) ॥ २० ॥

॥ हरिः ॐ ॥

सप्तमकाण्डे प्रथमः प्रश्नः — क्रम पाठः — समाप्तः

अनुवाकाः	पञ्चाशत्यः
२०	५२

ॐ